

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

10 Ὅδος Προαστείου, ἀρ. 10
 Δι' ἀποστολῆς ἀποστέλλονται ἀπ' εὐ-
 θείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσύμμου,
 χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρλόου Μερουβέλ: ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ, δραματικώτα-
 τον μυθιστόρημα, μετὰ εἰκόνων, μετάφρασις Κ. — Φ. Γκουεράτση: Ἡ
 ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ, ἱστορικὸν μυθιστόρημα, μετάφρασις Ι. Π.
 Παυῆ. — Γεωργίου Ὁρέ: Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ, μετάφρασις Π.
 Γεωργαντοπούλου.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15.

Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

Λήξαντος τὴν 31^{ην} Ὀκτωβρίου τοῦ
 5^{του} ἔτους τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστο-
 ρημάτων», παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν
 κκ. Συνδρομητῶν ἡμῶν ἐπιθυμοῦσι
 νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὡς τοιοῦτοι καὶ
 κατὰ τὸ Ζ' ἔτος, ν' ἀποστείλωσιν ἐγ-
 καίρως τὴν συνδρομὴν αὐτῶν. Τὴν
 αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν καὶ
 πρὸς τοὺς κκ. Συνδρομητὰς, ὧν ἡ
 συνδρομὴ ἔληξεν ἤδη τὴν 30^{ην} πα-
 ρελθόντος Σεπτεμβρίου.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΖΟΥΑΝΝΑ ΤΡΕΛΑΝ

[Συνέχεια]

Ἐσκέπτετο.

Πολλοὶ ἔκτακτοι περιστάσεις ἐβοήθουν
 αὐτόν.

Ἡ παραπροσὺνη τῆς μητρὸς τῶν Κερα-
 νδάλ ἐπῆλθε καὶ αὐτὴ ἵνα συνδράμῃ αὐτόν.

Ἦδη ἐγένετο περιζήτητος.

Ἡ μαρκησία ἀναμφιβόλως ἐφοβεῖτο τὸ
 σκάνδαλον. Ἠθέλησε διὰ τοῦτο νὰ ἐπι-
 σπεύσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς θυγατρὸς τῆς.

Ἐπὶ τοῦ εὐτυχοῦς τούτου ἀποτελέσμα-
 τος ἐνησμενίζετο ὁ κόμης.

Ἦδη θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον
 τῆς κοινωνίας μετὰ πλείονος ἢ ἄλλοτε αἰ-
 γλης.

Ἡ περιουσία τῆς Καικιλίας ἦν ἀρκούν-
 τως μεγάλη, μὴ ὑπολογιζομένης καὶ τῆς

τῆς μαρκησίας, ἣν ἠδύνατο ν' ἀνκμῆνῃ εἰς
 τὸ μέλλον.

Ἄπειρα ἔπλαττε σχέδια.

Ἐνόμιζον αὐτὸν κατεστραμμένον. Θὰ
 ἔβλεπεν ἤδη πᾶς τις, ὅτι εὗρε τὸ μέσον νὰ
 ἀνορθώσῃ τὴν περιουσίαν του.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ζουάννα, θὰ κατηύ-
 ναζε τὴν ὀργὴν τῆς διὰ τῶν ἐπωφελῶν προ-
 τάσεων, ἃς ἐσκόπευε νὰ προβάλλῃ αὐτῇ.

Δὲν θὰ ἐστοιχίζεν αὐτῷ νὰ τῇ ἀφήσῃ
 τὸ μέγαρον. εἰς δ' αὐτὴ κατόκει μετὰ εἰκο-
 σάδος χιλιάδων φράγκων ἐτησίως. Βραδύ-
 τερον θὰ ἐκορηνύετο καὶ αὐτὴ καὶ θὰ το
 ἐγκατέλειπε.

Ὅραία ὡς ἦτο θὰ εὔρισκεν εὐκόλως ἄλ-
 λον πλούσιον ἐραστήν, οὕτω δ' ἐκεῖνος θ' ἀ-
 πηλάσσειτο.

Τὸ σπουδαῖον ἦν νὰ ἐννοήσῃ ἡ κρεολὴ
 τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν οὗτος εὐρέθη καὶ τὴν
 ὑποχρέωσιν, ἣν εἶχε ν' ἀνορθωθῇ δι' οἰου-
 δήποτε μέσου.

Ἐπίστευεν ὁ δ' Ἀμβαρῆς, ὅτι τὰ πάντα
 οὕτω θὰ ἔβαινον κατ' εὐχὴν.

Τὴν πρῶτα τῆς ἐπιούσης θὰ μετέβαινεν
 εἰς Ἑλβέν, ἵνα λάβῃ εἰδήσεις περὶ τῆς ἐρω-
 μένης του. Ἠλπίζε δ' ὅτι ἦν ἀρκούντως
 ἐπιδέξιος, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν ποθουμένην
 λύσιν.

Ἐνῶ ταῦτα διανοεῖτο ὁ κόμης δ' Ἀμβαρ-
 ρῆς, ὁ Βινίκ ἐπανήρχετο ἐκ Βὰν βαίνων
 πρὸς τὸ Ἑλβέν.

Ἡ ἐπιστολὴ τῆς Καικιλίας πρὸς τὴν
 Βέρθαν Ρισάρ εἶχε δοθῇ ἐγκαίρως.

Ὁ πιστὸς λοιπὸν Βρεττανὸς μετέβαινεν
 ἤδη νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐτέραν τῆς κυρίας
 του ἐντολὴν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Στρα-
 τάρχου.

Τὸ μεσονύκτιον ἀφίκετο πρὸ τοῦ πανδο-
 χείου.

Τὴν ὥραν ταύτην εἰς Ἑλβέν πάντες κοι-
 μῶνται.

Ἐν μόνον φῶς ἔλαμπεν ἐκ τοῦ παραθύ-
 ρου τῆς κρεολῆς.

Ὁ Βινίκ ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς αὐλῆς,
 μετ' ὀλίγον δὲ κρότος βημάτων ἠκούσθη ἐν-
 δοθεῖν.

— Μπά, εἶσαι σύ, Βινίκ, εἶπεν ὁ ὑπη-
 ρέτης τοῦ σταύλου τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ναί.

— Τί θέλεις;

— Νὰ δώσω μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὴν
 ἀσθενῆ κυρίαν.

— Ἄ! ἔμβα λοιπόν. Μὰ τί θὰ τὴν
 κάμῃ τὴν ἐπιστολὴν! Εἶναι πολὺ ἀσχημα.

— Τόσῳ πολὺ;

— Ναί. Φόβος ἦتون μήπως δὲν ἐπερ-
 νοῦσε τὴν ἡμέραν.

— ὦ! εἶπεν ὁ Βινίκ, ἡ δυστυχισμένη
 δὲν θὰ ἔγῃ καὶ τὰ λογικά της.

— Βέβαια. εἶπεν ὁ ὑπηρέτης σύρων τὸν
 ἵππον ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ. Ἐγὼ θὰ δώσω εἰς
 τὸ ἄλογόν σου φαγὶ καὶ σύ θὰ κάμῃς τὴν
 δουλειά σου. Ἐπεριπατήσατε πολὺ;

— Ναί, πάρα πολὺ.

Ὁ Βινίκ εἰσῆλθεν ἐν τῷ μαγειρείῳ.

Σιγῇ βαθεῖα ἐβασίλευεν ἐν τῷ πανδο-
 χείῳ, διακοπτομένη μόνον ἐκ τοῦ τικ-τάκ
 τοῦ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἀνηρτημένου μεγάλου
 ὥρολογίου.

Ὁ ἵπποκόμος ἀνῆψε πυρεῖον ἵνα ἴδῃ εἰς
 τὴν λάμπην δ' αὐτοῦ εἶδε, παρὰ τὴν ἐστίαν
 καθημένην, τὴν Νιότ.

— Πῶς! ὁ Βινίκ, εἶπε καὶ αὕτη. Τόσον
 ἀργά!

Οὗτος ἐπανάλαβεν ὅ,τι εἶπεν εἰς τὸν ὑ-
 πηρέτην προσθέσας:

— Καὶ δὲν ἐκοιμήθης ἀκόμη;

— Οὔτε ἐγὼ οὔτε ἡ κυρία μου. Πρέπει
 νὰ περιποιηθοῦμε τὴν ἀρρωστη.

Καὶ ἠγέρθη κλονιζομένη.

Ὁ Βινίκ ἀνῆψε λαμπτήρα.

— Ἐλα, εἶπεν ἡ Νιότ, καὶ σιγὰ σιγὰ.

Καὶ ἀποτεινομένη εἰς φανταστικόν τι ὄν,
 εἶπε τείνουσα τὴν πυγμὴν:

— Ἄ! ληστή.

Ἦννδαι τὸν Λεσγιδού.

Πλησίον τῆς κρεολῆς ἦν ὁ Κλαύδιος
 Κερανδάλ.

Πρὸ εἴκοσι τεσσαρῶν ὥρῶν δὲν εἶχεν ἀ-
 φῆσει αὐτὴν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν.

Ἡ Νικόλ Ζακού ἐκοιμάτο, παρὰ τὴν
 κλίνην ἐπὶ ἀνακλίντρον.

Ἰπὸ τὸ φῶς τοῦ ἐν τῷ δωματίῳ καίοντος λαμπτήρος, ἡ Ζουάννα ἐφαίνετο πελιδνή.

Κατήχето ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ καὶ ἡσθμαιεν.

Ὁ Βινίκ ἐπλησίασε καὶ ἔτεινε τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἱατρῷ.

— Εἶναι διὰ τὴν δεσποσύνην, εἶπε.

Καὶ δεικνύων τὴν ἀσθενῆ ἠρώτησε :

— Κοιμᾶται ;

— Ἐλευθέρως ὕπνος, εἶπεν ὁ Κλαύδιος.

Τίς οἶδεν ἂν θὰ ἐξυπνήσῃ.

— Καὶ ἡ Νικὸλ ;

— Τὴν κατέβαλεν ὁ κόπος. Μὴ τὴν ἐξυπνήσῃς.

Ἡ ξενοδόχος ἐκοιμᾶτο βαθέως.

Ὁ Βινίκ διετέλει ἐν ἀμηχανίᾳ. Καθησυχάζων ὁμοῦ αὐτὴν ἡ εἰλικρινὴς ἔκφρασις τοῦ ἱατροῦ.

— Ἀκούσατε, κύριε Κλαύδιε, εἶπεν ἡ κυρία μου μοῦ ἐσύστησε νὰ μὴ δώσω αὐτὰ τὰ ἔγγραφα παρὰ μόνον εἰς τὴν δεσποσύνην ἢ εἰς τὴν Νικὸλ. Δὲν εἴξευρε βεβαίως πῶς θὰ εἴσθε ἐδῶ. Εἶναι ἄγγελος ἡ δεσποσύνη Καικιλία, κύριε Κλαύδιε. Θέλετε νὰ τὰ πάρετε σῆς ; Εἶναι πολὺ σπουδαία.

— Θὰ τὰ δώσω εἰς τὴν Νικὸλ ἅμα ἐξυπνήσῃ. Εἰπέ εἰς τὴν κυρίαν σου, ὅτι πιθανὸν ἢ κέρη αὕτη νὰ μὴ τὰ ἀναγνώσῃ ποτέ. Ἄν τὸ δυστύχημα τοῦτο συνέβαινε θὰ ἐπιστραφῶσι τὰ ἔγγραφα εἰς τὴν δεσποσύνην δὲ Φοντερόζ.

— Εἶναι λοιπὸν τόσο βαρεὶά ἄρρωσθη ; ἠρώτησεν ὁ Βινίκ.

— Ναί, ἐψιθύρισεν ὁ ἱατρός.

Ὁ Βινίκ ὡς καλὸς Βρεττανὸς ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς κλίνης, ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἀπῆλθε ψιθυρίζων εὐχάς, ἅς δὲν ἠννοεῖ ἴσως, αἰτινες ὁμοῦ δι' αὐτὸν ἦσαν ἰκεσία πρὸς τὸν Πλάστην.

IB'

Ἐραστὴς καὶ ἐρωμένη.

Εἶχεν ἐξημερώσει Ἡ ὀγδόη ἐσήμανεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἡ δὲ Νικὸλ ἦν ἀπησχολημένη εἰς τὰ ἔργα αὐτῆς, ὅτε ἡ Νιὸτ ἐκάλεσε κάτωθεν :

— Κύριε Κλαύδιε !

Ὁ νεανίας ἠγέρθη.

— Τί θέλεις ; ἠρώτησεν.

— Ἐνας κύριος θέλει νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὴν κυρίαν.

Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν εἰς ἐνδειξιν ἀρνήσεως.

— Περίμενε, εἶπεν, ἔρχομαι.

Ἦν ὁ κόμης δ' Ἀμβαρῆς.

Ἰδὼν τὸν ἱατρὸν ὁ κόμης ἐδίστασε !

Τίς ἦτο ὁ ἄγνωστος ἐκεῖνος, ὅστις εὐρίσκειτο πλησίον τῆς ἐρωμένης του ; Ἐν τίνι δικαίωματι ἀπεκρίνετο ἀντὶ τῆς Ζουάννας ; Ἐν τούτοις διετήρησε τὴν ψυχραιμίαν του.

Εἶπε καὶ ἦτο.

Ὁ Κλαύδιος οὐδαμῶς ἐφάνη ἐκπλαγείς. Συνέσπασε μόνον ἐλαφρῶς τὰς ὀφρῦς.

— Ἰδε εἰκόνα φύλλου 536.

— Θέλετε νὰ ἴδῃτε τὴν δεσποσύνην Τρελάν ; ἠρώτησεν.

— Μὲ τὴν ἀδειάν σας, εἶπεν ὁ δ' Ἀμβαρῆς οὐχὶ ἄνευ εἰρωνείας.

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς τὴν δώσω, κύριε.

— Ἄ ! καὶ διατί ;

— Διὰ δύο λόγους.

— Ὁ πρῶτος τίς εἶναι ;

— Εἶναι, ὅτι ὡς ἱατρός ὀφείλω νὰ ἀποφύγω πᾶσαν συγκίνησιν διὰ τὴν πελάτιδά μου. Ἡ ἐλαχίστη διατάραξις θὰ τὴν ἐφόβειεν.

— Εἶναι τόσο κινδυνώδης ἡ κατάστασις αὐτῆς ;

— Ἐκτὸς θαύματος, κύριε, θ' ἀποθάνῃ.

— Ἡ ἐπιστήμη δὲν θαυματουργεῖ ;

Ὁ Κλαύδιος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους καὶ δὲν ἀπεκρίθη.

Ἐνδομύχως ὁ δ' Ἀμβαρῆς εἶχε καθησυχάσει. Ἐφοβεῖτο ἐκρηξὴν ζηλοτυπίας ἐκ μέρους τῆς ἐρωμένης του. Δὲν ἀνησυχεῖ λοιπὸν. Ἄν ἡ Ζουάννα διέτρεχε τόσῳ μέγαν κίνδυνον, ὁ γάμος του μετὰ τῆς δεσποινίδος δὲ Φοντερόζ ἠδύνατο νὰ τελεσθῇ πρὸ τῆς ἰάσεως τῆς ἀσθενοῦς.

— Καὶ ὁ ἄλλος λόγος ; ἠρώτησε μετὰ μεγαλαυχίας.

— Εἶναι ἡ θέλησις τῆς δεσποινίδος Τρελάν.

— Ἀρνεῖται νὰ μὲ δεχθῇ.

— Ἡ δεσποινὴ Τρελάν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκφράσῃ τὴν θέλησίν της σήμερον.

— Τότε ;

— Ἄλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἡ φοβερὰ αὕτη νόσος, τῆς ὁποίας εἴσθε ἐν μέρει ὁ αἷτιος, προσέβαλεν αὐτὴν...

Ὁ Κλαύδιος ἐδίστασε.

— Κατόπιν ἀποκαλύψεων φοβερῶν καὶ παραδόξων, προσέθηκεν ὁ κόμης.

— Εἶναι ἀληθές, κύριε. Ἐξακολουθῶ : ἡ δεσποινὴ Τρελάν παρήγγειλεν εἰς ἐμὲ καὶ τὴν ξενοδόχον νὰ μὴ δεχθῶμεν τὸν κύριον κόμητα δ' Ἀμβαρῆς. Αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ ὄνομά σας ;

— Ἀληθῶς.

— Λοιπὸν ἐκπληρῶ τὴν θέλησίν της.

— Ἐν τίνι ἰδιότητι ;

— Τοῦ ἱατροῦ.

— Τοῦ ἱατροῦ μόνον ;

— Τοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ φίλου.

— Φίλου ἢ ἐραστοῦ ; ἠρώτησεν ἀποτόμως ὁ κόμης.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κλαυδίου ἀπήσπραψαν, ἀλλὰ συνεκρατήθη.

— Κύριε, εἶπεν, ἄφετε τὸ θῦμά σας ν' ἀποθάνῃ ἡσύχως, χωρὶς νὰ τὸ περιυβρίσητε. Οἱ λόγοι σας δὲν εἶναι λόγοι εὐγενούς. Διὰ τὴν δεσποινίδα Τρελάν τρέφω αἰσθημα βαθείως σεβασμοῦ.

— Ἄλλ' ὑπερασπιζόμενος αὐτὴν τόσο θερμῶς, κύριε, τὴν ὑβρίζετε ἴσως πλείότερον ἐμοῦ.

— Συγγνώμη, κύριε, ἡ δεσποινὴ Τρελάν εἶναι ὄχι μόνον φίλη μου, ἀλλὰ καὶ συγγενὴς μου.

— Ἐχετε δίκαιον. Ὁ πατήρ της ἦτο ἐξάδελφος τοῦ ἰδικοῦ σας, ὡς ἤκουσα.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ Κλαύδιος χατέστη πελιδνός.

Ἡσθάνθη παράδοξον ὀδύνην καὶ ἠναγκάσθη νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τινος ἔδρας.

— Ἴδου λοιπὸν, ἐσκέφθη, ποῖος ἔσεται τοῦ λοιποῦ ὁ βίος μου ! Διαρκὴς ἐξευτελισμός. Καὶ νὰ μὴ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἐγείρω τὴν κεφαλὴν.

Τίς λοιπὸν θὰ κατεδέχετο νὰ ἀποδώσῃ δίκαιον εἰς τὸν υἱὸν φονέως καὶ κλέπτου ;

— Κύριε, ὑπέλαβεν ὁ κόμης εὐχαριστήθεις ἐκ τῆς ἐκδικήσεώς του, ἂν ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὴν δεσποινίδα Τρελάν, τὸ πράττω διότι ἐνδιαφέρομαι δι' αὐτὴν καὶ ἔχω δικαίωμα ἐπ' αὐτῆς. Τὸ γνωρίζετε ;

— Συγγνώμη ! Γνωρίζω τὰ πάντα.

— Καὶ ἀνθίστασθε τοῦ νὰ λάβω συνέντευξιν μετὰ τῆς ἐρωμένης μου ;

— Ἡ δεσποινὴ Τρελάν πλανηθεῖσα διὰ ψευδῶν ὑποσχέσεων ἐγένετο ἐρωμένη σας. Πλὴν εἶναι ἀρκούντως ὑπερήφανος καὶ ἀξιοπρεπής, ὥστε νὰ μὴ σᾶς δεχθῇ μετὰ τὴν ὕβριν ὡς ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως καὶ τὴν διάρρηξιν τῶν πρὸς αὐτὴν ὑποχρεώσεών σας. Δὲν θὰ τὴν ἴδῃτε.

— Τίς θὰ μὲ ἐμποδίσῃ ;

— Ἐγώ, κύριε.

— Εἴσθε τοῦλάχιστον εἰλικρινής.

— Προσπαθῶ, ὑπέλαβεν ὁ Κλαύδιος.

Ὁ κόμης διετέλει ἐν ἀμηχανίᾳ.

— Καταχρᾶσθε τῆς θέσεώς μου, εἶπε. Θὰ ἰδῶθῶμεν βραδύτερον.

— Ὅταν θέλετε. Ἄλλως τε, οὐδὲν θὰ κερδήσῃτε ἐκ τῆς μετὰ τῆς δεσποινίδος Τρελάν συνεντεύξεώς σας. Δὲν εἶναι εἰς θέσιν οὔτε νὰ σᾶς ἐννοήσῃ οὔτε, νὰ σᾶς γνωρίσῃ. Ἄν δὲν μὲ πιστεύετε, ἔλθετε νὰ ἴδῃτε. Ἄλλὰ σιωπῇ.

[Ἐπειτα συνέχεια].

* K.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Κατ' αὐτό, τὴν ἐσπέραν τῆς πέμπτης τοῦ Φεβρουαρίου, ὁ Μαμφρέδης ἐπανερχόμενος εἰς Βενεβέντον, ὅθεν εἶχεν ἐξέλθῃ ὅπως συναντήσῃ ἀπόσπασμά τι, ὅπερ ἐμελλον ν' ἀποστείλωσιν αὐτῷ ἐξ Ἀπουλίας, παρεπονεῖτο κατὰ τῆς περὶ τὴν ἀποστολὴν ἀμελείας τῶν διοικητῶν καὶ τῆς βραδύτητος τῶν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ ἀρχηγῶν, καὶ ἐφαίνετο λίαν τεθλιμμένος.

Ἀφῆνης, ἐγείρας τοὺς ὀφθαλμούς, εἶδεν ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος μέλαν νέφος ἀποκρύπτων τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸν δύοντα ἦλιον. Ποία ἢ μετὰ τοῦ φαινομένου ἐκείνου καὶ τῶν σκέψεων τοῦ Μαμφρέδου σχέσις, ἀγνοοῦμεν. Ἄλλ' οὗτος ἔσθη πα-

ρατηρῶν αὐτὸ μετὰ μυστηριώδους τινὸς ἡρεμίας καὶ σύννου περισσώτερον ἢ ὅσον συνειθίζουσιν οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις.

Τὰ κράσπεδα τοῦ νέφους ἐφωτίζοντο διαίματόχρου φωτός, ἐξηκοντίζοντο δ' ἐκεῖθεν ἀκτίνες, αἰτίνες, σκορπιζόμεναι καθ' ἅπαν τὸ ἡμισφαίριον, ἐχρωμάτιζον διὰ χρώματος πορφυροῦ πάντα τὰ εἰς τὴν ὄρασιν ὑποπίπτοντα ἀντικείμενα.

Ἐνίοτε πνοὴ ἀνέμου ἔσειε βιαίως τοὺς κλάδους τῶν δένδρων καὶ διέτρεχε τὴν γῆν, ἐξεγείρουσα νέφη κονιορτοῦ καὶ ἀχύρων.

Τὰ πτηνὰ ἵπταντο ὅσον οἶόν τε πλησιέστερον εἰς τὸ ἔδαφος, ὥσει προησθάνοντο ὅτι ὁ οὐρανὸς καθίστατο ἀπειλητικός, καὶ προανήγγελλον δι' ἀνησύχων φωνῶν τὴν ἐπικείμενην θύελλαν.

Ὁ Ἰορδάνης τῆς Ἀγγαλῶνος, ἰππεύων παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Μαμφρέδου, νομίζων ὅτι ἐμάντευσε τὰς σκέψεις τοῦ βασιλέως, εἶπεν :

— Ἀπόψε ὁ ἥλιος ἀποθνήσκει πρὸ τῆς ὄρας.

Ὁ Μαμφρέδης, ἰδὼν αὐτόν, σύνοφρος ἀπήντησεν :

— Ἀποθνήσκει, ἀλλὰ λάμπει...

Στρέψας δὲ τὸ βλέμμα πρὸς τὴν κοιλάδα, ἀνέκραξεν :

— ὦ! διατί σπεύδει τόσο; Τῆ ἀληθεία, κακὰς εἰδήσεις φέρει ἡμῖν ὁ ταχυδρόμος.

Οἱ συνοδεύοντες τὸν Μαμφρέδην αὐλικοὶ παρετήρησαν πρὸς τὸ μέρος, πρὸς δ' ἔβλεπεν ὁ κύριός των, καὶ ἐνέτεινον ὅση αὐτοῖς δύναμις τὴν ὄρασίν των. Ἀλλὰ μὴδὲν διακρίνοντες εἶπον ταῦτοχρόνως :

— Βασιλεῦ, μὲ τὴν ἀδειάν σας, ἐλάνθασθητε.

— Ἐλάνθασθη! Παρατηρήσατε καλῶς πρὸς τὰ ἀριστερά, πλησίον εἰς τὸν βράχον τοῦ Διαβόλου—καὶ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸ μέρος—ἀκολουθοῦντες τὴν διεύθυνσιν τῆς Παναγίας τῶν Δακρύων, δὲν βλέπετε ἕνα ἄνθρωπον σπεύδοντα νὰ ἀναβῆ εἰς τὸ ὄρος;

Οἱ αὐλικοὶ παρετήρησαν προσεκτικώτερον καὶ μετὰ πολλὰς ἀποπειράς ἀπήντησαν :

— Οὐδὲν βλέπομεν.

Καὶ ὅμως, διατάξαντος τοῦ Μαμφρέδου, ἔμειναν ἀκίνητοι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Μετ' οὐ πολὺ δ' ἤρχισαν νὰ διακρίνωσι μέλαιναν τινα κηλίδαν, ἥτις, ὥσει ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ ὀρίζοντος, ἐμεγεθύνετο βαθμηδὸν προσεγγίζουσα.

Ἐθαύμασαν λίαν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπέδωκαν αὐτὸ ὁμοφώνως εἰς θαῦμα.

Καὶ πράγματι, λέγει τὸ χρονικόν, τοῦτο δὲν συνέβη ἄνευ θελήματος τοῦ Θεοῦ, ὅστις καταστήσας τῷ Μαμφρέδῃ διαυγαστέρας τὰς νοητικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις, μετέδιδεν εἰς τὴν βασανιζομένην ἐκείνην ψυχὴν ἐκ τῶν προτέρων τὸ ἄλλος τῆς προσεχοῦς συμφορᾶς, ὅπερ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, καίπερ παρὰ πολλοῖς τῶν ἐθνῶν ὑπῆρξε, καὶ ὑπάρχει ἔτι ἡ δοξασία, ὅτι ὁ προωρισμένος ἔχει τὸ δῶρον

τῆς προγνώσεως καὶ ὅτι ἕκ τινων σημείων τῶν ὀφθαλμῶν δύναται νὰ γνωσθῆ ἐκεῖνος, ὅστις, ἐγγὺς ὢν νὰ κλείσῃ αὐτοῦς αἰώνως, ἔλαβεν ὡς ἀμοιβὴν τοῦ προῦρου θανάτου τὴν δύναμιν νὰ προβλέπῃ τὰ μέλλοντα.

Ὁ ταχυδρόμος ἤρχισε πλέον νὰ διακρίνεται καλῶς.

Τὸ στόμα αὐτοῦ ἐκαλύπτετο ὑπὸ ταινίας, ὅπως μὴ ἐν τῷ ταχυτάτῳ ἐκείνῳ δρόμῳ κωλύεται ἢ ἐλευθερά ἐν τοῖς πνεύμοσι κυκλοφορεῖ τὸ αἶρος.

Εἶχε τοὺς πτερινιστήρας κατὰ τὸ ἡμισυ βεθυθισμένους εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ἵππου του, εἶτε διότι, κατειλημμένος ὑπὸ ἄλλων σκέψεων, δὲν ἐνόει ὅτι οὕτως ἐφόνευε τὸ πτωχὸν ζῶον, εἶτε ἄλλον διότι, ὑπολογίζων ὅτι ἕνεκα τῶν μόχθων, οὓς εἶχεν ὑποφέρει, δὲν ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ περισσότερο, ἤθελε τὸ ὑπόλοιπον ἐκεῖνο τῆς ζωῆς του νὰ καταναλωθῆ ἐν ἀπέλπιδι ἀγῶνι—ἀπαίσιος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀήθης θηριωδία, παρ' ἡμῖν τοῖς καυχωμένοις ὅτι ἐγεννήθημεν κατ' εἰκόνα τοῦ δημιουργοῦ!—

Ἐπνευστία φρικωδῶς τὸ πτωχὸν ζῶον ἀπὸ τοῦ στόματός του ἐξήρχετο αἱματώδης ἀφρὸς καὶ ἀπὸ τῶν πλευρῶν του ἔρρεεν αἶμα, τὸ δὲ σῶμά του ἦτο καθιδρών.

Καὶ ὅμως ἵπτατο, οὕτως εἶπεῖν, ἐν λυσσῶδι δρόμῳ, ὥστε μόλις ὀφθαλμὸς ἠδύνατο νὰ ἀκολουθῆ αὐτὸ ἐν μέσῳ τῶν ἀλλεπαλλήλων νεφῶν τοῦ κονιορτοῦ, ἃ ἐξήγειρε. Φθάσαν δ' εἰς τεσσαράκοντα περίπου βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θέσεως, ἔνθα περιέμενεν ὁ Μαμφρέδης, κατέπεσε καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν ἔμεινεν ἀκίνητος.

Ὁ ἵππεύς, σύρων τοὺς χαλινούς καὶ πλῆττων αὐτὸ ὅσον ἠδύνατο περισσότερο διὰ τῶν πτερινιστήρων, προσεπάθει νὰ τὸ ἀνεγείρῃ, ἀλλὰ ματαιῶς... ἀπελπισθεὶς, ἀρίππευσε, ψιθυρίζων :

— Δὲν ἐπερίμενες ν' ἀποθάνῃς ἔπειτα ἀπὸ σαράντα ἀκόμη βήματα; καὶ χωρὶς ν' ἀζιώσῃ αὐτὸ ἐνός καὶ μόνου βλέμματός, ἐπορεύθη πεζὸς πρὸς τὸν βασιλέα.

Ἐγρονυπέτησε πνευστιῶν παρὰ τὸν ἀναβολέα τοῦ βασιλικοῦ ἵππου· ἀλλὰ μὴ δυναθεὶς ν' ἀνθέξῃ περισσότερο ἔπεσε πρηνής.

Ἀρίππευσεν ὁ Μαμφρέδης καὶ ἀνεγείρας αὐτόν ἠρέμα τὸν ἐβοήθησε νὰ καθήσῃ.

Εἶτα ἰδίᾳ χειρὶ ἔλυσεν τὴν ζώνην του, ὅπως διευκολύνῃ τὴν ἀναπνοήν του.

Ἀνακουφισθεὶς οὕτω, ὁ ταχυδρόμος, μετὰ βραχυεἶαν ἀνάπαυσιν, ἤρξατο λέγων μετὰ φωνῆς τεθλιμμένης :

— ὦ βασιλεῦ, τὰς φέρω κακὰς εἰδήσεις.

— Εἶναι τῶρα πολὺς καιρὸς, καθ' ὃν δὲν περιμένομεν καλὰς.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ Μαμφρέδης ἐστήριξε τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου του καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς παλάμης του.

— Βασιλεῦ μου, θὰ σας ἀναγγείλω μεγάλην συμφορὰν.

— Εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ τὴν ἀκούσωμεν. Λέγε.

— Οἱ Προβηγκιανοὶ ἀπέρασαν τὸν Γαριλλιάνον...

— Τί; ψεύδεσαι!

— Ἄμποτε ἢ Παναγία καὶ ὁ ἅγιος Γερμανὸς νὰ ὑπόδοκον νὰ ἦναι ἀληθῆς ἢ διάψευσίς σας, καὶ δὲν θὰ σας προσεκάλουν διὰ τοῦτο εἰς μονομαχίαν.

— Ἀλλὰ, διατί ἐπολέμησαν; Δὲν εἶχον διαταγὴν ν' ἀποφύγωσι τὴν μάχην; Ἴδού, ὅποιος μεταχειρίζεται ὅπλα χωρὶς φρόνησιν, τὰ καταθέτει μετὰ ζῆμιαν του... ὀφείλουσι νὰ μοῦ δώσουν λόγον διὰ τὸ χυθὲν αἷμα...

— ὦ κύριέ μου, τί ὁμιλεῖτε περὶ αἵματος; Αἶσχος ἀνεξίτηλον ἐκηλίδωσε τὴν τιμὴν τῶν βαρόνων τοῦ βασιλείου;

— Πῶς!

— Ὁ Κάρολος διέβη τὸν ποταμὸν ἀμαχητί.

— Θεέ μου!... ἐκράυγασεν ὁ Μαμφρέδης... ἀλλὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς φράσεως δὲν ἠκούσθη, διότι ἀνεμίγη μετὰ τῶν τριγμῶν τῶν ὀδόντων του.

Κατήνεγκε δὲ τόσο σφοδρὸν κτύπημα ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἵππου του, ὥστε οὗτος ἀνετινάχθη καὶ ἠθέλησε νὰ φύγῃ.

Ἄλλ' ὁ Μαμφρέδης, βυθίσας τὴν δεξιὰν ἐν τῇ χαίτη του, ἐξηνάγκασεν αὐτόν νὰ σταθῇ. Εἶτα, στραφεὶς πρὸς τὸν ταχυδρόμον, ἤρωτησε :

— Ποῦ εἶναι ὁ Καζέρτας; Ποῦ εἶναι ὁ Λάνσιος; Αὕτη ἦτο ἡ πίστις τῶν συγγενῶν; Ἐπέζησαν τοῦ τοιούτου αἰσχος; Ἄν ἐπέζησαν... ἀφίνω αὐτοῖς τὴν ζῶην ὡς τιμωρίαν.

— Ἄοιμέ! αὐθέντα, ὁ Καζέρτας σας ἐπρόδωσε.

— Ποῖος;... ὁ Καζέρτας;... Εἶπες ὁ Καζέρτας; Καὶ διατί μὲ ἐπρόδωσε; Τί τοῦ ἔκαμα; Δὲν τὸν ἐτίμησα; Δὲν ἀνέθεσα εἰς αὐτόν μέρος τῆς διοικήσεως; Δὲν τὸν κατέστησα πρῶτον μετ' ἐμὲ τοῦ βασιλείου; Δὲν τὸν ἐπροτίμησα καὶ ἀπὸ αὐτοῦς ἔτι τοὺς συγγενεῖς μου; Ὁ Ρινάλδος!... ὁ φίλος μου!... διατί;... ἃ!

ποία ἀνάμνησις!... Ἡ Σπίνια!... ὁ χρόνος μετέβαλλε τὰ κόκκαλά της εἰς κόνιν, καὶ δὲν ἀπέλειψε τὴν ὕβριν;... Ὁ ὕβριστας λησμονεῖ!... Ἄλλ' ὁ ὕβρισθεὶς σφίγγει διὰ

σχοινίου τὴν μνήμην του καὶ θέτει ἐπὶ τῆς ψυχῆς του τὸ βάρος τῆς ἐκδικήσεως. Δὲν εἶναι ἡ ἐκδικήσις ἢ γάγγραινα τῆς καρδίας;... Ἐσφαλα!... Δυστυχῆς ὁ βασιλεὺς, ὅστις ὕβριζει... ἀλλὰ δυστυχέστερος ὁ ὕβριζων καὶ μὴ φονεύων τὸν ὕβρισθέντα... Ὁ Ρινάλδος ἔπραξε τὸ καθήκον του, διότι ἡμεῖς παρελείψαμεν τὸ ἰδικόν μας... Ὁ φέρων στέμμα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σφάλῃ ματαιῶς... καὶ ἡμεῖς τιμωρούμεθα πικρῶς διὰ τὸ σφάλμα μας, ἀλλὰ

δικαίως... Ὀφείλομεν;... Εἰς Μαμφρέδης;... Ὀχι, δὲν ὀφείλομεν... Ἄλλ' ὁ Θεὸς ἀφαιρεῖ τὸν νοῦν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον θέλει νὰ καταστρέψῃ.

Οἱ λόγοι οὗτοι δὲν ἐξήλθον πάντες τοῦ στόματος τοῦ βασιλέως, διότι τὸ πάθος δὲν ἐπέτρεψε τοῦτο.

Αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του ἐκρύβησαν ὑπὸ τὰ βλέφαρά του, τὸ μέτωπόν του ἐγένετο πελιδνόν, οἱ μῦς αὐτοῦ ἐξωγκώθησαν, τὸ δὲ πρόσωπόν του ἔλαβε τοιαύτην ἔκφρασιν, ὥστε πάντες οἱ περὶ αὐτὸν ἐφρικίασαν.

Ἐκάλυψεν αὐτὸ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, καὶ ἀφοῦ ἔμεινεν οὕτως ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σκεπτόμενος, ἀπέσυρε τὰς χεῖρας του καὶ ἐφάνη ἥρεμος. — Ἦρεμος! Ἐνεποιεῖ τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν, ἣν αἰσθάνεται ὁ καθήμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν καὶ βλέπων εὐφροσύνως τὸ ἥρεμον κύμα ρυτιδούμενον ἐλαφρῶς ὑπὸ τῆς πνοῆς τῆς ἐσπερινῆς αὔρας, ὅταν αἰφνης τὸ πλήρες ἀγάπης βλέμμα του συναντήσῃ συντρίματα πλοίων καὶ πτώματα, ἀπόδειξιν τῆς τελευταίας τρικυμίας.

Ὁ ταχυδρόμος, ὅστις δὲν ἐτόλμα ν' ἀνοίξῃ πλέον τὸ στόμα, λαβὼν ρητὴν διαταγὴν, ἐξηκολούθησε:

— Τὴν ἐσπέραν τῆς τετάρτης Φεβρουαρίου, οἱ πρόσκοποι μας, δραμόντες ἀπὸ ρυτῆρος, μὰς εἰδοποίησαν νὸ εἶμεθα ἀγρυπνοί, διότι ἐφάνετο ἡ πρωτοπορεία τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε καὶ ἀνάγκη εἰδοποιήσεως, διότι ὁ κόμης Λάνσις ἠγρύπνει ἀπαύστως, ἐνθαρρύνων τοὺς στρατιώτας, διὰ τῶν λόγων καὶ τοῦ παραδείγματος.

Ἐν τούτοις, τὰ τάγματα τοῦ Καρόλου ἤρχισαν νὰ φαίνωνται, τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο.

Ἡ νύξ μὰς ἠμπόδισε νὰ διακρίνωμεν τὴν ἀφιξίν τῶν τελευταίων. Ἐξ ὅσων δὲ εἶχομεν ἰδῆ, δὲν εἶχον κατὰ νοῦν νὰ πολεμήσωσιν, ἀλλ' ἐφάνοντο θέλοντα ν' ἀναπαυθῶσιν ἄχρι τῆς ἐπιούσης.

Εἶχε παρέλθει ἡ πρώτη περίπολος, καὶ ἐγὼ ἐφρούρου παρὰ τὴν σκηνὴν τοῦ αὐθέντου μου, κόμητος Ἰορδάνου, ὅτε αἰφνης βλέπω ἀνθρωπον πάνοπλον ἐρχόμενον πρὸς ἐμέ.

Ἐτεῖνα τὸ τόξον καὶ ἐφώνησα: τίς εἶ;

— Ζήτω ἡ Σοηθία! εἶπεν ὁ ἱππότης... πῆγαινε, ἐξύπνησε τὸν κόμητα Ἰορδάνην, διότι θέλω νὰ τῷ ὁμιλήσω.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ με ἐξυπνήσῃ, ἀπήντησεν ὁ κύριός μου, ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, διότι ἀθλιός εἶναι ὁ ὑποτελής, ὁ ὁποῖος κοιμάται, ὅταν ὁ βασιλεὺς του κινδυνεύῃ. Λέγετε, κοντόσταυλε, καὶ σὰς ἀκούω.

Καὶ ἐξῆλθεν. Ἐκεῖ δὲ εἰς τὸ ὑπαιθρον — ὁ δὲ οὐρανὸς ἦτο αἰθριώτατος καὶ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη πνοὴ ἀνέμου ἐφύσα, — ἤρχισε νὰ λέγῃ ὁ Καζέρτας:

— Ἰορδάνη μου, ἂν καὶ ὑμεῖς, ὡς δὲν ἀμφιβάλλω, ἀγαπᾶτε τὸν βασιλέα σας, ὡς ἐγὼ, ἐσέφθη ὅτι δὲν θὰ ἐμποδίσετε ἔν στρατῆγημά μου, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ καταστρέψωμεν βεβαίως τὸν στρατὸν τοῦ Προβηγκιανοῦ.

Ὁ Λάνσις ἀπήντησεν ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν ἐπόθει τόσῳ, ὅσῳ τὴν σωτηρίαν τοῦ βασιλέως, καὶ ὅτι, ἀφοῦ ἤθελε κοινοποιήσῃ αὐτῷ τὸ στρατῆγμα, θὰ τὸ ἐξετέλει, καθ' ὅσον ἠδύνατο, μετὰ μεγίστης προθυμίας.

— Ἐχει καλῶς, ἀγαπητέ μοι Ἰορδάνη, εἶπεν ὁ Καζέρτας... Εἰξεύρετε ὅτι ὁ Γαριλλιάνος εἶναι διαβατὸς ὄχι μόνον εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ... καὶ ὅτι ὅσῳ περισσότερο ἀναβαίνει κανεὶς εἰς τὰς πηγὰς του, τόσῳ εὐκολώτερον τὸν διαβαίνει, ἰδίως παρὰ τὸ Καστελλούκιον.

Ἡμεῖς, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ βασιλέως, ἐξετεῖναμεν τὰς δυνάμεις μας παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, ὅπως ἐμποδίσωμεν τὴν διάβασιν τῶν ἐχθρῶν, ὅπου ἄδηποτε καὶ ἂν ἤθελον ἀποπειραθῆ αὐτὴν. Ἀλλὰ πιστεύετε ὅτι τοῦτο εἶναι καλόν, ὅταν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ κάτι τι καλλίτερον;

Βεβαίως δὲν τὸ πιστεύετε.

Ὁ Προβηγκιανὸς δὲν συνεβλήθη μεθ' ἡμῶν νὰ διατάξῃ τὰς δυνάμεις του, ὡς ἡμεῖς διατάξαμεν τὰς ἰδικὰς μας.

Ἀπεναντίας, πιστεύω ὅτι θὰ συγκεντρώσῃ αὐτὰς εἰς ἓν μόνον σημεῖον καὶ — ἐπειδὴ αἱ ἰδικαί μας θὰ ἦναι ἀνεπαρκεῖς νὰ τὸν ἐμποδίσωσι — θὰ ἐκβιάσῃ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ καὶ θὰ μὰς προσβάλλῃ ἐκ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν νώτων. πρὸς μεγίστην ἡμῶν καὶ καταφανῆ βλάβην...

Ἦθελα λοιπόν, ὅπως ἀποφύγωμεν τὴν βλάβην ταύτην, ν' ἀποσυρθῶμεν μικρὸν ὀπίσω.

— Τί! εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ κόμης Ἰορδάνης, νὰ παραβῶμεν τὰς διαταγὰς τοῦ Μαμφρέδου;

— Ὁ βασιλεὺς, ἀπήντησεν ὁ Καζέρτας, διέταξεν οὕτως, διότι οὕτω ἐνόμισε καλλίτερον, εἰς ἡμᾶς δὲ ἐπιβάλλει ἡ πίστις μας νὰ ἐπιχειρήσωμεν, ὄχι ὅ,τι φαίνεται, ἀλλ' ὅ,τι εἶναι πράγματι καλλίτερον. Ἄν δὲ μὰς ἐλέγξῃ διὰ τοῦτο, θὰ ἀπαντήσωμεν, κόμη αὐτῷ: ἐνίκησαμεν.

Καὶ μὴν ἀμφιβάλλετε ὅτι ὁ λόγος οὗτος δὲν ἐπιδέχεται ἀντίρρησην.

Ὡς ἐκ τούτου, λέγω νὰ ὀπισθοχωρήσωμεν καὶ νὰ καταλάβωμεν τὰ παρὰ τὴν ὁδὸν δάση, — ἐγὼ μὲν ἀνωθι τῆς γεφύρας, σεῖς δὲ κάτωθι. ἐγὼ μετὰ τῶν Ἀπουλιῶν μου καὶ σεῖς μετὰ τῶν Γερμανῶν.

Ὁ Κάρολος αὔριον, βλέπων τὴν γέφυραν ἐλευθέραν, δὲν θὰ ἀποστείλῃ ἀλλαχοῦ τὰ τάγματά του καὶ δὲν θὰ ἀραιώσῃ ἄνευ ἀνάγκης τὴν γραμμὴν του.

Θὰ διέλθῃ διὰ τῆς διόδου ταύτης, νομίζων ἐν τῇ ἀλαζονίᾳ του ὅτι δὲν ἐτολήσαμεν γὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν.

Ἄς ἀφίσωμεν αὐτὸν νὰ προχωρήσῃ κατὰ στήλας, καὶ τότε ἐγὼ, ὁρμῶν ἐκ τοῦ δάσους, προσβάλλω τὸ ἀριστερὸν αὐτοῦ κέρασ καὶ εἰσδύω ἐν μέσῳ αὐτοῦ.

Ἦμεῖς δὲ, ὅταν ἰδῆτε διαταραχθεῖσαν τὴν τάξιν καὶ κλονουμένους τοὺς Γάλλους, ὁρμᾶτε κατὰ τοῦ δεξιοῦ κέρατος, καὶ πράττετε ὅ,τι ἐπραξα ἐγὼ κατὰ τοῦ ἀριστεροῦ. Κόπτετε δὲ τὴν γέφυραν, καὶ οὕτω ἐξαναγκάζομεν τοὺς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ ποταμοῦ νὰ κρημνισθῶσιν εἰς αὐτόν, τοὺς δὲ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ νὰ καταθέσωσι τὰ ὄπλα. Μὴ μοῦ παραρῆσετε δὲ ὅτι ὀλιγαριθμὸν στρατὸν ἐπι-

στεύομαι εἰς τὴν ὑμετέραν ἀνδρείαν, διότι οἱ ὀλίγοι ὑμῶν Γερμανοὶ ἀξίζουσιν τοὺς πολλοὺς μου Ἀπουλίους, — ἄλλως τε, ἐπειδὴ θὰ προσβάλλετε τοὺς ἐχθροὺς παρὰ τὴν γέφυραν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπαντήσητε πλέον τῶν ἐξ ἡ ὀκτῶ ἀνδρῶν βάθος· ἐνφ' ἐγὼ θὰ πολεμήσω βεβαίως πρὸς πολλῶν πλείονας. Πῶς σας φαίνεται, Ἰορδάνη, δὲν εἶναι λαμπρὸν τὸ στρατῆγμα;

Ὁ κόμης Λάνσις ἐσκέφθη πολὺ, εἶτα ἀπήντησεν ἐν ὀλίγοις:

— Δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐπιδοκιμάσω, κοντόσταυλε. Εἶναι τοῦλάχιστον ἐπικίνδυνον, οὐδὲ δύναται νὰ μὰς ὠφελήσῃ τώρα... Νικᾷ τις μαχόμενος, οὐχὶ ἀποφεύγων τὴν μάχην. Καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ παρούσα περίστασις. Ἄν ὁ Κάρολος ἐξασθενίσῃ μέρος τοῦ μετώπου του, ὅπως προσβάλλῃ ἐρωμενέστερον σημεῖόν τι τοῦ ἡμετέρου, καὶ ἡμεῖς θὰ προσβάλλωμεν τὸ ἐξασθενίσαν ἐκείνου μέρος δι' ὁμοίου στρατηγήματος καὶ θὰ κυκλώσωμεν αὐτὸν ἐκ τῶν νώτων, ἐπιτυγχάνοντες οὕτως εὐκολώτερον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑμεῖς διὰ μεγαλύτερου κινδύνου ζητεῖτε νὰ κατορθώσετε, χωρὶς ν' ἀπομακρυνθῶμεν καὶ ἀπὸ τῶν διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἐλάβομεν.

Εἰς ταῦτα ἀπήντησεν ὁ Καζέρτας, καὶ εἰς τὸν Καζέρταν ὁ Λάνσις· μὴ δύναμενοι δὲ κατ' οὐδένα τρόπον νὰ συμφωνήσωσιν, ὁ κόμης Ἰορδάνης ἐπρότεινε νὰ προσκαλέσωσι πολεμικὸν συμβούλιον καὶ πρὸς τὴν γνώμην τούτου νὰ συμμορφωθῶσι. Τότε ὁ κοντόσταυλος εἶπε μετὰ σοβαρότητος:

— Τοποτηρητά, ἂν ὠμιλήσωμεν πρὸς ὑμᾶς ἄχρι τοῦδε, ἐπράξαμεν τοῦτο, διότι ἠθελήσαμεν νὰ συμμετάσχητε τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ ἐγχειρήματος, ὡς σύντροφος· ἀλλ' ἀφοῦ δὲν θέλετε νὰ εἰσθε σύντροφός μας, σὰς διατάσσομεν νὰ ἐκτελέσητε ὅ,τι νομίζομεν καλόν νὰ σας διαταξώμεν.

— Τοῦτο ἠδύνασθε νὰ νὰ πράξητε καὶ πρότερον, κοντόσταυλε, ἂν ἀνακοινῶν μοι τὸ ὀλέθριον ὑμῶν σχέδιον, ἠθέλατε νὰ εὐρηθε ἐν ἐμοὶ κόλακα καὶ οὐχὶ εἰλικρινῆ στρατιώτην. Ἐν τούτοις, διαδηλῶ ὑμῖν ὅτι θὰ πράξω πᾶν ὅ,τι δύναμαι ὅπως νικήσωμεν. Ἀλλὰ καὶ ἂν νικήσωσιν ἔτι, θὰ παραπονεθῶ κατὰ τῆς διαγωγῆς ὑμῶν πρὸς τὸν Μαμφρέδην.

— Πράξατε ὅ,τι θέλετε· ἐν τοσοῦτῳ ὑπακούσατε.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ κοντόσταυλος ἀνεχώρησε.

Ὁ Ἰορδάνης, ἐγείρας τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐψιθύρισε, μόλις ἀκουσθεῖς:

— Εἶθε, Θεέ μου, τὸ μέτρον τοῦτο ν' ἀποβῆ εὐτυχές, ὅσον ἐγὼ προβλέπω αὐτὸ ἀπαίσιον.

Διηρέθημεν ἐν σιωπῇ, καταλιπόντες πολλὰ πυρά, ὅπως ἐξαπατήσωμεν τὸν ἐχθρόν. Ὁ κοντόσταυλος μετὰ τῶν Ἀπουλιῶν ἐβάδισε πρὸς ἀνατολάς, ἡμεῖς δὲ οἱ ὀλίγοι μετὰ τοῦ τοποτηρητοῦ ἐτοποθετήθημεν παρὰ τὴν γέφυραν. Ἀνέτειλεν ἡ ἠώς, ἡ ὁποία ἐμελλε νὰ φωτίσῃ τὸ αἶσχος τοῦ βασιλείου. Οἱ Προβηγκιανοί, ἰδόντες ἐγκαταληφθεῖσαν τὴν γέφυραν, ἔ-

πεμφαν προσκόπους τινάς, ὅπως βεβαιωθῶσι. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐφάνη καὶ εἰς μεγαλόσωμος καὶ φέρων ὠραιότατην πανοπλίαν, ὁ ὁποῖος θὰ ἦτο βεβαίως ὁ κόμης τοῦ Ἀνζιού·

— Καὶ εἶναι ρωμαλατός, ὡς λέγεται ; . . . ἠρώτησεν ὁ Μαμφρέδης.

— Ἀγνοῶ ἂν ἦναι ρωμαλατός· συντός ὁμως εἶναι πολὺ, διότι διέταξε τοὺς ἀνδρας του, διαβάντας τὴν γέφυραν, νὰ μὴ σχηματίσωσι μακρὰν στήλην, ὡς εἶχε σκεφθῆ ὁ κοντόσταυλος, ἀλλὰ, μόλις φάσασιν εἰς τὴν ἀκρὰν, νὰ διχασθῶσι καὶ οἱ μὲν νὰ στραφῶσι πρὸς τὰ δεξιὰ, οἱ δὲ πρὸς τὰ ἀριστερά, καὶ νὰ παραταχθῶσιν εἰς γραμμὴν παραλλήλως τοῦ ποταμοῦ. Ὁ κύριός μου, ὁ ὁποῖος ἰστάμενος ἐπὶ τινος ὑψώματος, μετὰ τινων ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἀνδρῶν, κατασκόπευε τὰς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ, ἰδὼν τοῦτο ἐφώνησε :

— Τὸ εἰζευρον κάλλιστα. Ἐν τούτοις, δύναται νὰ διορθωθῆ τὸ λάθος, ἂν ὁ κοντόσταυλος σπεύσῃ νὰ ἐνωθῆ μετ' ἐμοῦ. Καὶ ἀπέστειλεν ἀμέσως πέντε ἀγγελιαφόρους, τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον, εἰς τὸν κοντόσταυλον, ἀλλ' οὐδεὶς αὐτῶν ἐπέστρεψεν. Ἐπράξαν καὶ αὐτοί, ὡς ὁ κόραξ τῆς κιβωτοῦ. Ὅτε δὲ ὁ κύριός μου, ταρασσόμενος ὑπὸ τῆς ἀνησυχίας, ἤγειρε τὴν κεφαλὴν, εἶδε . . . θέαμα ἀτιμίας ! . . . ἐπὶ τῶν ἀπέναντι ὁρέων φεύγοντας αἰσχροῦς τοὺς Ἀπουλίους. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἤθελε νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ φονεύσῃ τὸν πρῶτον, ὅστις εἶπε :

— Φεύγουν.

Ἐπὶ τέλους, ἠναγκάσθη νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ αὐτὸς τὴν πικρὰν ἀλήθειαν.

— Ἴδού, ἀνέκραξεν ἔντρομος, ἔγινε περισσότερον ἢ ὅσον ἐφοβούμην. Ἐπερίμενα τὸ λάθος, ὄχι τὴν προδοσίαν. Καὶ τώρα τί νὰ πράξωμεν ; ἠρώτησε τοὺς μετ' αὐτοῦ, οἵτινες μᾶ τῆ φωνῆ ἀνέκραξαν :

— Νὰ ἀποθάνωμεν !

— Ὅχι, ὁ Θεὸς τὸ ἀπαγορεύει. Ζήσατε, ἀνδρεῖοί μου, δι' ἔργον γενναϊότερον καὶ ἤσσαν ἀπηλπισμένον . . . καὶ λέγω γενναϊότερον, διότι δὲν εἶναι ἀρετὴ νὰ θυσιάσῃ τις τὴν ζωὴν του ἀφρόνως. Δυνάμεθα νὰ ἀποθάνωμεν εἰς ἄλλην περίστασιν, ὠφελούντες περισσότερον τὸν βασιλέα μας. Εἰς τὸν Ἅγιον Γερμανὸν θὰ ἰδοῦν καθαρῶτατα ὅτι δὲν εἴμεθα δειλοί, ἀλλ' ὅτι ἐπροδόθημεν.

— Καὶ τώρα ὁ κύριός μου μὲ ἔστειλε πρὸς ὑμᾶς, Γαληνότατε βασιλεῦ, καὶ σὰς παρακαλεῖ νὰ δράμετε ὅσον τάχιστα, ὅπως ἀνορθώσετε τὴν κλονουμένην τύχην καὶ στηρίξετε διὰ τῆς παρουσίας σας τὴν πίστιν . . .

Ὁ Μαμφρέδης δὲν περιέμενε ν' ἀκούσῃ τὸ τέλος. Ἰππευσε καὶ ἔδραμεν ἀπὸ ρυτῆρος εἰς Βενεβέντον, χωρὶς κἂν νὰ χαιρετίσῃ τὸν ταχυδρόμον ὅστις ἠκολούθει μετὰ βίας πεζὸς καὶ μακρόθεν τὸν βασιλέα του, μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ πῶς, μετὰ τόσους κόπους καὶ ἀφοῦ ἐθώπευσεν αὐτὸν τόσον κατ' ἀρχὰς, τὸν ἐγκατέλειψεν εἴτα τόσον ἀδιαφόρως ἐπὶ τῆς ὀ-

δοῦ. Παρεπονεῖτο δὲ κατὰ τῶν ἀστέρων καὶ κατὰ τῆς τύχης, ἀγνοῶν ὅτι, ἂν καὶ λέγεται ὅτι ὁ ἀγγελιαφόρος δὲν τιμωρεῖται, ὅταν ἡ ἀγγελλομένη εἰδήσις εἶναι θλιβερά, εἶναι ἀδύνατον ὁ φέρων αὐτὴν νὰ μὴ ἀποβῆ δυσάρεστος, διότι ἡ ψυχὴ διανέμει τὸ μῖσος ἐξ ἴσου πρὸς τε τὴν ἀπιστίαν καὶ πρὸς τὸν ἀποκαλύψαντα ταύτην, τὸ δὲ λογικὸν εἰς ταῦτα οὐδὲ ὅπως ἀναμιγνύεται.

Ὁ Μαμφρέδης, ἀφιχθεὶς εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Βενεβέντου, μετεπέμψατο ἀμέσως τὸν Ἀμνηρὰν τῶν Σαρακηνῶν Σιδί-Ἰουσοῦφ, ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Βενί-Ζεβέν, ὅστις προσελθὼν καὶ χαιρετίσας τὸν βασιλέα μετ' ὄλου τοῦ σεβασμοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῶν Ἀνατολιτῶν, ἔστη ἀκίνητος, περιμένων διαταγὰς. Τότε ὁ Μαμφρέδης εἶπε :

— Ἰορδάνη τῆς Ἀγγαλῶνος, φροντίσατε ἀμέσως, ὅπως οἱ λόχοι τῶν Γερμανῶν εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἐστρατεύσωσι μετὰ δύο ὄρας εἰς Ἅγιον Γερμανόν . . . Σὺ δὲ Βαβᾶ — Ἰουσοῦφ, ἔτοιμάσατε τοὺς Σαρακηνούς σου. Δὲν ἀγνοεῖς ὅτι, ἂν καὶ δὲν πιστεύωμεν εἰς τὸ Σιδί — Ἰσσά, θεωροῦμεν αὐτούς ὡς τοὺς πιστοτέρους τῶν ὑπηκόων μας. Πήγαινε, εἰπέ αὐτοῖς, ὅτι θὰ κοπιᾶσωσιν ὀλίγον, ὅτι ὁ δράκων ἀπειλεῖ τὴν Σελήνην, ἀλλ' ὅτι ὁ Μέγας Θεὸς ὄρισεν ὅπως αὕτη ἐξέλθῃ εἴπερ ποτε λαμπρότερα ἀπὸ τοὺς βδελυροὺς ὄνυχάς του. Ἡ νίκη δὲ δὲν εἶναι βεβαία, διότι ὁ Προφήτης εἶπεν : Ὁ τρεφόμενος δι' ἀδικίας εὐρίσκει τὸ στόμα αὐτοῦ πλήρες τέφρας.

Ὁ Ἀμνηρὰς ἐστάυρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, ὑπεκλίνατο ἄχρι τοῦ ἐδάφους, καὶ ἠτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ, ὅτε ὁ Ἀγγαλῶνος, στραφείς πρὸς τὸν Μαμφρέδην, εἶπε :

— Βασιλεῦ, ἐπαρατηρήσατε καθ' ὁδὸν ὁποῖα νῦν παρασκευάζεται ; Ἡ ὁδός, τὴν ὁποῖαν θὰ διατρέξωμεν, εἶναι δύσβατος. Ἄν δ' ἐπέλθῃ ἡ θύελλα, θὰ βασανισθῶμεν καὶ οὐδὲ βῆμα θὰ δυνηθῶμεν νὰ προχωρήσωμεν.

— Ἀθλία εἶναι ἡ πίστις — εἶπε διακόψας αὐτὸν ὁ Ἀμνηρὰς — ἡ συμβουλευομένη τὸν καιρόν. Τὸ κτήνος, τὸ ὁποῖον ὁ Ἄλλῃξ ἔδωκε σύντροπον εἰς τὸν ἀνθρωπον, προσέχει εἰς τὸ σημεῖον καὶ τὴν χεῖρα, καὶ ὄχι εἰς τὴν ὁδόν. Καί, ἂν εἰς τὸ μέσον αὐτῆς εἶναι ἡ ἄβυσσος, ἀποθνήσκει χαῖρον ἐν τῇ πίστει του. Ὁ ἀνθρωπος ἐπιοικίσθη ἄρα γε μὲ περισσότερα πλεονεκτήματα, διὰ νὰ ὑστερῆ τοῦ κυνός ; Πάντα εἶναι προωρισμένα ὑπὸ τοῦ Κυρίου, οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ διαφύγῃ τὸ πεπωμένον του. Ἄν ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου ἀνεχώρησεν ἐξ οὐρανοῦ, σὲ κτυπᾷ, εἴτε κάθησαι εἰς τὴν τράπεζαν, εἴτε εἰσῆαι ἐν τῷ μέσῳ τῶν στρατιωτικῶν παρατάξεων. Πάντα εἶναι προωρισμένα ὑπὸ τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ καλλιτέρα τῶν γνωμῶν εἶναι ἡ εἰς τὸν βασιλέα ὑποταγή.

Ὁ Ἀγγαλῶνος, εἰς ὃν ἡ περὶ τοῦ πεπωμένου θεωρία δὲν ἤρρεσκεν, οὔτε πολὺ, οὔτε ὀλίγον, ἤθελε ν' ἀπαιτήσῃ, ἀλλ' ὁ Μαμφρέδης τὸν προέλαβε, ποιήσας ση-

μεῖόν τι ὀργῆς διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἀνακράζας :

— Εἶναι πεπωμένον ! Ὁ Ἀμνηρὰς ἀπήνητησεν ἀντ' ἐμοῦ.

Οἱ δύο ἐκεῖνοι ἀνδρες ἀπῆλθον, καὶ ὁ Μαμφρέδης ἔμεινε μόνος. Τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐβασάνιζον ἀπαισίαι σκέψεις, αἵτινες διεδέχοντο ἀλλήλας διὰ τῆς ταχύτητος τῶν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν τῷ στερεώματι συστρεφομένων νεφῶν, ἐπίσης ὡς ταῦτα σκοτειναί.

Δὲν θὰ ἀναφέρωμεν αὐτάς, διότι καὶ ἂν ἠθέλομεν δὲν θὰ ἠδυνάμεθα.

Παρήλθον δύο ὄραι φρικώδους ἀγωνίας. Ἐπὶ τέλους, ἔφθασαν, πρῶτος ὁ Ἀμνηρὰς καὶ εἴτα ὁ κόμης τῆς Ἀγγαλῶνος, ὅπως εἶπωσιν αὐτῷ ὅτι οἱ λόχοι τῶν Σαρακηνῶν καὶ τῶν Γερμανῶν ἦσαν ἔτοιμοι πρὸς ἀναχώρησιν.

Ὁ Μαμφρέδης, στενάξας ἐκ βάθους καρδίας, παρετήρησε κύκλῳ τὴν αἰθουσαν, εἴτα λαβὼν τὸν Ἀμνηρὰν ἐκ τῆς μάσχλης εἶπε :

— Πορευόμεθα, ὅπου προσκαλεῖ ἡμᾶς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐν ὑμῖν ἰσχύει περισσότερον ἡμῶν . . . Ἄ ! ὁ ἵππος μου . . . τὸν ἐλησμόνουν . . .

— Τὸ προεῖδον, δέσποτα . . . εἶπεν ὁ Ἀγγαλῶνος, ὁ ἵππος σας εἶναι ἔτοιμος καὶ σὰς περιμένει εἰς τὴν θύραν τῶν ἀνακτόρων.

— Εὐχαριστῶ, κόμη. Ἐπράξατε καλῶς.

Καὶ κατήλθον, ἀλλ' εἰς τὴν θύραν περιέμενε τὸν Μαμφρέδην ἀλγεινὸν θέαμα. Ἐπὶ τῶν τελευταίων βαθμίδων, ἐν στάσει ἐκφραζούση ἀπειρον ἀγάπην, ἴσταντο ἡ σύζυγος αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα — καὶ αὐτὸς τὰ εἶχε λησμονήσῃ ! — τόσῃ ἰσχύϊ ἔχουσιν αἱ περὶ τοῦ θρόνου μέριμναι, ὥστε ἐξαναγκάζουσι τὴν ψυχὴν νὰ λησμονῆ τόσον μέγα μέρος αὐτῆς ! . . .

Τὸ ἀπαισίον φῶς τῶν ἐκ ρητίνης πυρσῶν καὶ τὰ νέφη τοῦ ἀναδιδόμενου ἀπ' αὐτῶν καπνοῦ δὲν ἠλλοίουν τὰς προσφιλεῖς ἐκεῖνας μορφάς, — αἵτινες καὶ περ κατασπαρρασόμεναι ἐνδομύχως ὑπὸ τοῦ ἄλγους, ὅπως μὴ λυπήσωσι τοὺς ἄλλους, ἐμειδίαν. — Ἰδανικὴ σχεδὸν καλλονὴ εὐαισθησίας ! Ἀπέπνεον θλιβεράν τινα γαλήνην, ἥτις μετεδίδετο καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν θεωμένων αὐτάς. Ἐφαίνετο ἡ εὐλογία τοῦ πατρός, ὅστις ἀποθνήσκων δὲν καταλείπει εἰς τὰ τέκνα του ἢ τὴν κληρονομίαν τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῶν προσώπων ἐκείνων ἐφαίνετο τρόμος, μελαγχολία, ἐλπίς . . . ἐκφρασις ὁμοία πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ εὐσεβοῦς, ὅστις ἐν τῷ φόβῳ τῆς τελευταίας κρίσεως δέεται ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν του καὶ ἐν τῇ ζήσει τῆς προσευχῆς ἀκίνοβολοι ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἡ πεποιθήσις ὅτι θὰ ἐξιλεώσῃ τὸν Παντοδύναμον τιμωρόν.

Διατί ὁ Μαμφρέδης κατεβίβασε τὴν προσωπίδα τοῦ κράνους του ; Ἐφοβήθη μὴ τὸ πρόσωπόν του ἀποκαλύψῃ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεώς του, διότι εἶχε λησμονήσῃ τὰ προσφιλεῖ ἐκεῖνα ὄντα ; ἢ τὴν λύπην αὐτοῦ διότι τὰ ἔβλεπεν ; . . .

Και ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ λύπη εἶναι ἐπι-
νετά· ἐκεῖνος μὲν εἶναι ἴδιος τῶν θνητῶν,
αὕτη δὲ ἀρμόζει, καὶ εἰς αὐτοὺς ἔτι τοὺς
ἀγγέλους.

Ἄλλ' ὁ δημιουργήσας τὴν γενεὰν τῶν
βασιλέων ἠθέλησεν ὅπως οὗτοι ὧσι πλέον
ἢ ἀνθρώποι... ὀφείλοντες νὰ καταπίνωσι
τὰ δάκρυά των, νὰ μὴ αἰσθάνωνται τὴν
κραυγὴν τῆς φύσεως... ἀλλὰ δύνανται;...

Ὁ Μαμφρέδης ἐπλησίασε τρέμων... καὶ
ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ τρέμη... ἦτο βασιλεὺς
... ἀλλὰ ἡ περιβάλλουσα αὐτὸν δὲν ἦτο
σάρξ;... τὸ ἐν ταῖς φλεβῖν αὐτοῦ κυκλο-
φοροῦν δὲν ἦτο αἷμα;... ἡ κινουσα τὰ
μέλη του δὲν ἦτο ψυχὴ;

— Ἐλένη! Ἰόλη! Μαμφρέδινε!... σύ-
ζυγε! τέκνα μου!... διατί μένετε εἰς τὸ
ὑπαιθρον; δὲν βλέπετε ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶναι
θυελλώδης καὶ ἐπίκειται ἡ καταιγίς;

— Διατί ἀναχωρεῖς χωρὶς νὰ μᾶς ἀπο-
χαιρετίσης; διατί ἀναχωρεῖς χωρὶς νὰ
μᾶς λάβῃς μετὰ σοῦ;... ἀπήντησεν ἡ βα-
σίλισσα διὰ νέας ἐρωτήσεως.

— Μετ' ἐμοῦ! Νὰ διακινδυνεύσητε ἐν
μέσῳ τῶν ὄπλων, ἐν μέσῳ τῆς λύσεως τῶν
ἐξηγησιωμένων στρατιωτῶν, ἐν μέσῳ τοῦ
θορύβου τῶν μαχῶν, ἐν μέσῳ τῶν θανάτων
... τῆς σφαγῆς;...

Ἡ τελευταία αὕτη λέξις ἦλθεν ὡσεὶ
διὰ τῆς βίας εἰς τὸ στόμα του... ἠθέλησε
νὰ τὴν συγκρατήσῃ... καὶ ἐξέπνευσεν ἐπὶ
τῶν χειλέων του.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

Εἰς τὸ προεξέχει :

ΠΑΛΗΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΥΠΟ

Μ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

— Εἶσαι ἀδυσώπητος! ἀνέκραξεν ἡ
Σάρρα, πάντη καταβεβλημένη. Καὶ ἐν
τῇ ἀδυναμίᾳ αὐτῆς, ἔκλαιεν.

— Ἄ! εἶμαι ἐπάρατος! ἐτονόρυσε...
Τί νὰ πράξω ὅπως κατευνάσω τὴν ἐν ἐ-
μοὶ τρικυμίαν ταύτην;

— Τὸ καθήκόν σας, εἶπεν ἀξιοπρεπῶς
ἡ δεσποινίς.

Ἡ Σάρρα ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Αὕτη εἶναι ἡ τελευταία λέξις σας;
ἠρώτησεν.

— Ἦτο ἡ πρώτη, ἔσται δὲ καὶ ἡ τε-
λευταία, ἀπεκρίνατο ἡ Λευκὴ.

Μὴ προσθεῖσα λέξιν ἡ Σάρρα διέβη πρὸ
τῆς δεσποινίδος Δεσυνῆ καὶ ἐξῆλθεν.

Ἡ Λευκὴ ἐκάθησε μηχανικῶς καὶ διε-
τέλει ἐπὶ πολὺ σκεπτομένη, καταβεβλη-
μένη πάντη ὡς μετὰ μακρὸν κάματον. Αἱ

ιδέαι ἐκυμαίνοντο συγκεχυμέναι ἐν τῷ
ἐγκεφάλῳ αὐτῆς, μὴ κατορθούσης νὰ συμ-
πῆξῃ αὐτάς ἐν ἐνὶ σημείῳ.

Αἰσθημα τρόμου ἐδέσποζε τοῦ πνεύμα-
τός της. Ἦν πεπεισμένη ὅτι ἡ Σάρρα ἔ-
μελλε νὰ τὴν ἐκθέσῃ εἰς σπουδαίους κιν-
δύνους. Ὅποιους ὅμως; δὲν ἠδύνατο νὰ
συλλάβῃ.

Δὲν εἶχε, τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ, τὴν δύνα-
μιν τοῦ νὰ προδῇ, ἀλλ' ἠσθάνετο ἐαυ-
τὴν ἀπειλουμένην.

Τόσῳ εἶχεν ἀποκάμῃ ἐκ τοῦ ἀγῶνος
τούτου, ὥστε διενόηθη, ὅτι, ἂν ἐξφαννί-
ζετο αἰφνης, θὰ ἦτο σωτηρία δι' αὐτήν.

Δὲν θ' ἀνεμίγνυτο πλέον εἰς τὰς φρικώ-
δεις ἐκείνας ραδιουργίας, ἀλλὰ θὰ ἔζη ἐν
ἀναπαύσει καὶ λήθῃ. Παρασυρθεῖσα ὑπὸ
τῶν μαύρων τούτων σκέψεων της, ἀνεπό-
λησε τὴν ἡμέραν τῆς θανάτης τοῦ πατρός
της. Ἐπανέβλεπε τὸ νεκροταφεῖον μετὰ
τῶν ἀφύλλων δένδρων τοῦ φθινοπώρου,
τοὺς ψυχροὺς μετὰ τῶν στεφάνων των
τάφους, τὸ ἀδιάφορον ἐκεῖνο πλῆθος τῶν
ἀνθρώπων, καὶ ἓνα μόνον ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ
παρεκκλησίου, μέλανα ἐνδεδυμένον καὶ
κλαίοντα σιωπηρῶς.

Ἄ! πόσον τὸν εἶχεν ἀγαπήσῃ ἀπὸ τῆς
ὄρας ἐκείνης, καθ' ἣν εἶχεν ἐμφανισθῇ
αὕτη συμμερίζομενος, μόνος ἐκ πάντων,
τὴν βαθεῖαν θλίψιν της! Καὶ ὅμως, αὐ-
τὸς ἦν ἡ αἰτία τῶν τόσων ταλαιπωριῶν
της!

Διὰ τοῦ ἀναπεπταμένου παραθύρου,
φαιδροὶ γέλωτες ἀνῆρχοντο μέχρις αὐτῆς.
Τὰ βλέμματά της ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ
κῆπου.

Ἐν τῇ μεγάλῃ δεξαμενῇ ἐντὸς ἐλα-
φρᾶς λέμβου, ὁ La Livinière, ὁ Πομπε-
ράν, ἡ σύζυγός του καὶ ἡ κυρία Smor-
den περιεπάτου ἀκολουθούμενοι ὑπὸ τῶν
κύκνων, μεγαλοπρεπῶς νηχομένων, ὅπι-
σθεν τῆς λέμβου.

Ἡ κυρία Πομπεράν ἠθέλησε νὰ κωπη-
λατήσῃ, ἀλλ' αἱ κεχειριδωμέναι χεῖρές
της δυσχερῶς ἐχειρίζον τὰς κώπας.

Ἐπληττε τὸ ὕδωρ ἀτάκτως, ἀνατι-
νάσσουσα αὐτὸ καὶ ραντίζουσα τοὺς
ἐπιβάτας, οἵτινες ἐγέλων διὰ τὰς ἀγω-
νίας καὶ τὴν ἀδεξιότητά της.

Ἦν κατὰ πόρον πῖλον τὸ πρόσωπόν της
ἢν καταπόρφυρον, καὶ ὡς ἐκ τῆς βιαίας
ἀναπνοῆς αἱ παρειαὶ της ἐξοιδημέναι.

Καθήμενος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἐξώστου,
ὁ κόμης ἐκάπνιζεν ἡσύχως σιγάρον, θεω-
ρῶν τὴν εὐάρεστον ταύτην εἰκόνα.

Ὁ Φροσσάρ περιεπάτει τὸν νοῦν ἔχων
εἰς τινα σπουδαίαν ὑπόθεσιν.

Ἡ ἀντίθεσις, μεταξύ τῆς εἰρωνικῆς
ταύτης σκηνῆς καὶ τῆς φρικώδους συγ-
χύσεώς της ἐπληξε τὴν Λευκὴν.

Ἐνόησε τὴν ἀνάγκην νὰ νικήσῃ ἐαυ-
τὴν δεικνύουσα τοῖς πᾶσιν ἤμερον μορφήν.

Ὁ πόλεμος, ὃν ἡ Σάρρα ἐκήρυξε κατ'
αὐτῆς, ἔμελλε ν' ἀρξῆται ἐν παραβύστω.
Ἐκάστη ριπτομένη βολὴ θὰ ἐβάλλετο ἐν
τῇ σκιᾷ, καὶ αἱ φρικωδέστεραι ἀπειλαὶ
ἔδει νὰ φέρωσι τὸ προσωπεῖον τοῦ μει-
διάματος.

Ἦύνατο ἄρα ν' ἀντίσχη εἰς τοιοῦτον

ἀγῶνα; Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ λιποτακτήσῃ
ταχέως ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἡδύ-
νατο νὰ ἐξέρη πρόφασιν τινα καὶ ν' ἀπο-
μακρυνθῇ μετὰ μίαν ἐβδομάδα. Θὰ μετέ-
βαιεν εἰς τὸ μοναστήριον, ἐν ᾧ θὰ εὐρι-
σκεν ἄσυλον καὶ ἡσυχίαν κατανούξεως.

Ὁ κόμης ἐγίνωσκε τὰς θρησκευτικὰς
ιδέας της, ὥστε οὐδόλως παράδοξος ἦθελε
φανῆ αὐτῷ ἡ αἴτησις τῆς ἀνεψίας τοῦ
μεταβῆναι διὰ τινὰς ἡμέρας εἰς τὸ μονα-
στήριον πρὸ τοῦ ἀρξῆαι νέαν ὑπαρξίν.

Ἀνακουφισθεῖσα ὑπὸ τῆς ιδέας ταύτης
τῆς μελλούσης ἡμερίας καὶ ἀναπαύσεως,
ἠσθάνθη ἑαυτὴν ἐτοιμὴν ν' ἀντιμετωπίσῃ
τὰ βλέμματα τῶν ξενιζομένων ἐν τῷ
πύργῳ, καὶ κατήλθε.

Βλέπων αὐτὴν ὁ κόμης, προσῆλθε.

Τὴν θεώρησεν ἡρέμα.

Ἡ Λευκὴ ἐμεῖδίασε περιπαθῶς, ἡ καρ-
διά της ἐπλημμυρήθη ὑπὸ φιλοστοργίας,
καὶ λαμβάνουσα τὸν βραχίονα τοῦ γέρον-
τος, ἤρεισθη ἐπ' αὐτοῦ.

Δάκρυα ἔλαμψαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς
της, ἅτινα δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ.

Ὁ κόμης, συγκινηθεὶς, ἔσφιγγε τὴν
χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἄγων αὐτὴν διὰ βρα-
δέων βημάτων ὑπὸ τὰ δένδρα,

— Προσφιλὲς τέκνον, εἶπε, γινώσκεις
τώρα πόσον σπουδαία ἐπακόλουθα δύνα-
ται νὰ ἔχη ἡ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης. Ἐπι-
μῖαν ὄραν διήλθομεν πάντες διὰ τρομε-
ρῶν ἀγωνιῶν. Ἄλλ' αἱ νεανίδες εἶναι μι-
κροχέμηθοι. Σὲ ἠνάγκασα ἐν τούτοις, ὄχι
πρὸ πολλοῦ, νὰ ὁμολογήσῃς, ἂν δὲν ἠγά-
πας τινα. Δὲν δύναται τις ν' ἀπατήσῃ
τὸν πατέρα του, βλέπεις, καὶ εἶμαι πα-
τὴρ διὰ σέ.

Ὁμιλῶν οὕτω τῇ ἐμεῖδιᾳ μετὰ πολλῆς
γλυκύτητος, ἡ δὲ εἰς τὰς τραχείας δια-
ταγὰς εἰθισμένη φωνὴ του ὑπέτρεμεν ὡς
ἐκ τῆς συγκινήσεως.

— ὦ! σκληρῶς ὑπέφερα νομίσας ὅτι
ἔχω νὰ τιμωρήσω ἀγνώμονας! ἐξηκολού-
θησε, γενόμενος σοβαρώτερος. Ἡστειζό-
μην ἄλλοτε περὶ τῶν ζηλοτύπων καὶ τῆς
ζηλοτυπίας, βλέπω ὅμως ὅτι εἶχον ἀδι-
κον, ὀμιλῶν περὶ πράγματος, ὅπερ ἡ-
γνόουν. Σήμερον ἐννοῶ, ὅτι ὑπάρχουσι
στιγμαὶ, καθ' ἃς, παραφερόμενός τις ὑπ'
ὀργῆς, ἀπόλλυσι τὸ λογικὸν καὶ δύναται
νὰ προβῇ εἰς φόνον.

Ἡ Λευκὴ, ἐκπλαγεῖσα ἐκ τοῦ τόνου
μεθ' οὗ ὁ κόμης προέφερε τοὺς τελευ-
ταίους τούτους λόγους, ἐποίησε κίνημά τι,
ὡσεὶ ἠθέλε νὰ κωλύσῃ τὸν ὑψωμένον ἤδη
βραχίονα.

— Ἐνόμισεν ὅτι ὁ γέρον ἐξέφερεν ἤδη
τὴν θανατικὴν ποινὴν τοῦ Σεβεράκ.

Προσεπάθησε νὰ ἀστευθῇ.

— Μετὰ πόσης ἡσυχίας ψυχῆς ὀμιλεῖτε
περὶ φόνου, θεῖε, εἶπε παρατηροῦσα προσε-
κτικῶς τὸν στρατηγόν.

— Ναί, ἔχω ἡσυχον τὴν ψυχὴν σήμε-
ρον, ἀλλὰ χθὲς ἐσπέρας ἔμαθον τί σημαί-
νει «νὰ βλέπῃ τις κόκκινα»... Ἐσχον ἐπὶ
τινα δευτερόλεπτα πέπλον ἐξ αἵματος πρὸ
τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἂν δὲν ἤρχεσο σύ, ὡς
σωτὴρ ἀγγελος...

Ὁ κόμης ἐμεινεν ἀναυδος ἐπὶ τινὰς

στιγμάς, και εξακολουθῶν κρυφίως μελετηθεῖσαν ιδέαν.

— Εἰς τὴν ἡλικίαν μου, φεῦ! πρέπει νὰ ἦναι τις ἐπιεικὴς πρὸς γυναῖκα. Εἶναι μεγάλη ἀπερικοκεία τὸ νὰ ἐλπίζῃ τρυφερότητα ἐξ ἑνὸς ἀξιολατρεύτου πλάσματος, οὐτινος δύναται νὰ ἦναι πατήρ... καὶ τὸ ἐγκλημα τῆς, ὅσῳ βδελυρὸν καὶ ἂν ἦναι, δύναται νὰ ἔχῃ ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις... Ἄλλ' ὁ ἀνὴρ; ὁ προστατευόμενος, ὁ εὐνοούμενος, ὁ φίλος, εἰς ὃν ἀνοίγετε τὰς μεγίστας θύρας τῆς οἰκίας σας ὅπως κλέψῃ τὴν τιμὴν σας!...

Ἐσφιγξέ τὰς πυγμὰς μετὰ ῥώμης, ἐπαυερῶν τὴν συγκίνησιν τῆς τραγικῆς ἐκείνης ὥρας. Εἶτα ἀναλαβὼν τὴν ψυχραμίαν του,

— Εἰς ναύαρχος ἐκ τῶν ἡμετέρων, οὐτινος τὸ συμβᾶν εἶναι εἰσέτι πρόσφατον εἰς τὴν μνήμην πάντων τῶν συγχρόνων μας, προσεβλήθη ὑπὸ τῆς αὐτῆς δυστυχίας ἢ γυνὴ του ἀπάτησεν αὐτὸν μεθ' ἑνὸς ἀξιοματικῆς του... Ἐδῶκε λοιπὸν τὴν παραίτησίν του, κατέθηκε τὰς ἐπιμισθίας του, ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ νέου.

— Καί; ἠρώτησεν ἡ Λευκὴ, πεπηγυῖα.

— Καὶ τὸν ἐφάνευσεν, ἀπεκρίνατο ὁ κόμης μετὰ φοβερᾶς ἡρεμίας. Ἄλλὰ σοὶ ζητῶ συγγνώμην, τέκνον μου. Σοὶ ὠμίλησα ἀσυνέτως περὶ θλιβερῶν πραγμάτων, ἄτινα δέον οὐδέποτε νὰ λυπῶσι τὴν καρδίαν σου. Σὺ εἶσαι τὴν νῦν νεαρὰ ἔτι δὲν ἠξεύρεις τί εἶναι θλίψις, θὰ μοὶ τὴν συγχωρήσῃς. Ἄ! ἐπιθυμῶ νὰ εἶσαι εὐτυχής! Ἄν ὁ Σεβερὰκ, μετὰ τὴν μεγάλην εὐνοίαν ἣν παρέσχες αὐτῷ δεχομένη τὴν χεῖρά του, δὲν σὲ ἀγαπᾷ δι' ὅλου τοῦ βίου του... Ἄλλὰ σὲ ἀγαπᾷ, διότι, ἦτο καὶ αὐτὸς παρηλλαγμένος πολὺ πρὸ ἑνὸς ἔτους.

— Ἀκούσατε, θεῖέ μου, ἰδοὺ ὁ αἴτιος ὅλου τοῦ κακοῦ, εἶπεν ἡ Λευκὴ, μετὰ προσπεποιημένης φαιδρότητος, δεικνύσα τὸν Μερλώ ἐρχόμενον δι' ἀποτόμου ὕφους.

— ὦ! ναί! πράγματι εἶναι ὁ χειρότερος ἀνθρώπος ἐξ ὧν ζῶσι ὑπὸ τὸν οὐρανόν! ἀνέκραξεν ὁ κόμης. Ἄ! λοιπὸν! συνταγματάρχῃ, πῶς εἶσαι σήμερον; Ἡκουσα νὰ πυροβολῆς διὰ τοῦ πιστολίου ἐντὸς τοῦ φυτοκομείου, ἢ χεῖρ καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ἀξίζουσι ἀκόμη! Τίνος λοιπὸν σκοπεύεις νὰ βάλῃς γελαῖα.

— Θὰ ἰδῆς! ἐγόγγυσεν ὁ Μερλώ.

— Λοιπὸν τὴν ὥρην, ὅποτε συζεύγνυται ἡ ἀνεψιά μου, οὐδένα λόγον ἔχεις ν' ἀποποιήσῃς τὴν Μαγδαληνὴν εἰς τὸν Φροσσάρ...

— Φροσσάρ! ἀνέκραξεν ὁ γέρον στρατιώτης, ὀπισθοβατῶν, ὡσεὶ παρετήρησεν ὑπὸ τοῦς πόδας του ὄφιν...

— Μὲ ζητεῖτε, συνταγματάρχῃ; ἠκούσθη γλυκεῖα τις φωνή.

Καὶ ὁ Φροσσάρ, φανείς, ἀπηύθυνε τῷ διάκτῃ του τὸ ἐρασιμώτερον μειδιᾶμα.

— Ἐμπρός, ἀγαπητέ, φιλιώθητε μετὰ τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ νέου, εἶπεν ὁ στρατηγός. Ἡ ἔχθρα σου, ἦτις βασιζέται ἐπὶ τοῦ μηδενός, εἶναι γελοία.

— Μέλλω ἀκριβῶς νὰ ὀμιλήσω εἰς τὸν κύριον, εἶπεν ὁ συνταγματάρχῃς, δεικνύων

τὸν Φροσσάρ, καὶ λίαν καταλλήλως ἦλθε.

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, συνταγματάρχῃ, ἐπανέλαβεν ὁ συμβολαιογράφος. Καί, ποιήσας σημεῖον συνηθέως τῷ κόμητι καὶ τῇ δεσποινίδι, ἐτέθη ἀπέναντι τοῦ Μερλώ.

Ἄλλ' ὁ κόμης μετὰ τῆς Λευκῆς διευθύνθησαν πρὸς τὴν δεξαμενὴν, ἔνθα οἱ ἐπιβάται διεσκέδαζον ὑπὸ τὴν πλοιαρχίαν τῆς κ. Πομπεράν.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Μερλώ, μείνας μόνος μετὰ τοῦ Φροσσάρ, ἔχω νὰ σὰς ζητήσω μίαν ἐξήγησιν. Ἐχθὲς βράδυ, κύριε, μοῦ ἐκάμετε μερικὰς προσβολὰς...

— Ἀληθέστατα, συνταγματάρχῃ, διέκοψεν ὁ Φροσσάρ, ἀτενίζων εὐθὺς τὸ ἀγριὸν βλέμμα τοῦ Μερλώ.

— Ἄλλὰ ξεύρετε ὅτι εἰσθε αὐθάδης; ἀνέκραξεν ἐκπληκτὸς ὁ Μερλώ.

— Πολὺ μάλιστα, πραγματικῶς, εἶπεν ὁ Φροσσάρ ψυχρῶς, καὶ πιστεύω νὰ γείνω ἀκόμη αὐθαδέστερος εἰς τὸ ἐξῆς.

Ἄλλ' ὁ συνταγματάρχῃς ἔμεινεν ἐκπληκτὸς, ἐρωτῶν ἑαυτὸν μὴ ὀνειρεύετο ἢ μὴ μετεμορφώθη ὁ Φροσσάρ.

Ἄλλ' ὁ ὑπομονητικὸς νεανίας, ὁ κύπτων τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοῦς σαρκασμοὺς καὶ τὰς προσβολὰς αὐτοῦ, ἐξηφανίσθη. Ἄντ' αὐτοῦ ὁ Μερλώ ἔβλεπε νέον ζῶντῃ καὶ θρασύν, πρόθυμον εἰς τὴν ἐπίδειξιν καὶ ἔτοιμον εἰς τὴν ἀπάντησιν.

Ἄλλ' ἐν τούτοις δὲν ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ἡττημένον ἢ ἐθέλησε ν' ἀναλάβῃ νέον ἀγῶνα.

— Ἄλλὰ, κύριε, εἰμπορῶ, νὰ σὰς ζητήσω αὐστηρὸν λογαριασμὸν διὰ τὴν διαγωγὴν σας.

— Ζητήσατε, συνταγματάρχῃ.

— Μετεχειρίσθητε βία ἐπάνω μου.

— Μάλιστα.

— Καὶ τολμᾶτε νὰ τ' ὀμολογήτε;

— Τολμῶ, καὶ θὰ τολμῶ πάντοτε εἰς τὸ ἐξῆς. Ἐπὶ πολὺν χρόνον, συνταγματάρχῃ, προσεπάθησα νὰ πραύνω ὑμᾶς διὰ τῆς γλυκύτητος. Σὰς περιποιήθη, σὰς ἐθώπευσα, σὰς ἐκολάκευσα. Εἰς ὅλην τὴν συμπεριφορὰν μου ταύτην ἀπεκρίνασθε διὰ προσβολῶν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶμαι πείσμων, ἀπεφάσισα ν' ἀλλάξω τακτικὴν... Καὶ τοῦ λοιποῦ σκοπῶ, εἰς τὰς μεθ' ὑμῶν σχέσεις μου νὰ φαίνωμαι τόσο δυσάρεστος, ὅσον εἰσθε ὑμεῖς αὐτοί.

Ἄλλ' ὁ συνταγματάρχῃς ἐθαμβώθη. Πρώτην ταύτην φορὰν τῷ ὀμίλῳ ἐπὶ τοιοῦτου τόνου.

Ἄλλ' ἐζήτησε νὰ εὕρῃ μίαν ἐξ ἐκείνων τῶν δεικτικῶν λέξεων, αἵτινες πίπτουσιν ἐπὶ τοῦ συνομιλητοῦ ὡς ροπαλοῦ πλήγματος. Οὐδὲν εὕρε, καὶ ἔμεινε κεχνητῶς.

— Γινώσκω καλῶς ὅτι τοῦτο θὰ μοὶ εἶναι δυσχερές, ἐξηκολούθησεν ὁ Φροσσάρ, μετὰ στωικτικῆς μετριοφροσύνης, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ τοῦ παραδείγματος σας θὰ τὸ κατορθώσω. Καὶ κολακευόμενος ὅτι ἀπνητήσατε ἕνα χριστιανὸν τόσο ἀπότομον εἰς τὴν συμπεριφορὰν, ὅσον εἰσθε ὑμεῖς, θὰ συναινέσητε ἀδιστακτικῶς νὰ μοὶ παραχωρήσητε τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς σας...

— Ποτέ! ἐφώνησεν ὁ Μερλώ, ἀνευρῶν τὸν λόγον.

— Θὰ ἰδῶμεν!

— Πήγαινε στὸ διάβολο!

— Θὰ ὑπάγω.

Καὶ ἀποκρινόμενος εἰς τὸ κεραυνοβόλον ὄμμα τοῦ Μερλώ δι' ἐπιχάριτος ὑποκλίσεως, ὁ Φροσσάρ ἀφήκε τὸν συνταγματάρχῃν ὑπὸ ἐντύπωσιν Μεδούσης.

Κραυγαὶ χαρᾶς αἰφνης ἀπέσπασαν αὐτὸν τῆς ἐκπλήξεώς του.

Ἄλλ' ὁ κόμης εἶχεν ἀναγγεῖλει εἰς τοὺς φίλους του τὴν εἰδησιν τοῦ συνοικεσίου τῆς δεσποινίδος Δεσυνῆ, καὶ πάντες, περικυκλώσαντες τὴν νεάνίδα, διεχέοντο εἰς συγχαρητήρια καὶ ἐγκώμια.

Βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ ποιήσῃται καλλιτέραν ἐκλογὴν.

Καὶ ὁ Πέτρος ἦτο καθ' ὅλα ἀξίος αὐτῆς.

Ἄλλ' ἡ φροντίς, μεθ' ἧς ὁ Σεβερὰκ ἐκράτησε μυστικὸν τὸν σκοπὸν τῆς ἀναχωρήσεώς του, ἐδοήθησε λίαν εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην.

Πρὸ πολλοῦ ὁ Σεβερὰκ ἠρᾶτο τῆς δεσποινίδος Δεσυνῆ, ἔλεγεν ὁ κ. La Livinière, καὶ ἦτο ἐναργὲς ὅτι ἡ νεανίς δὲν ἔβλεπε δι' ἀδιαφόρου ὀμματος τὸν ὑπασπιστὴν τοῦ θεοῦ τῆς.

Καὶ πάντες ἐν χορῷ ἀνέκραξαν.

— Λαμπρὸν ζεῦγος! ἐξαίρετον ζεῦγος.

Ἄλλ' ἡ κυρία Πομπεράν ἐλυπεῖτο μόνον ὅτι ὁ Σεβερὰκ δὲν ἔφερεν οἰκογενειακὸν ὄνομα. Κυρία Σεβερὰκ... ἀπλῶς... ἦτο πολὺ ζηρὸν.

— Ἄλλ' ἀγαπητή, εἶπεν ὁ Γαστόν, ὁ Σεβερὰκ βεβαίως θὰ ἐπιτύχῃ τῆς ἀδείας νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τῆς συζύγου του καὶ νὰ λάβῃ τὸν τίτλον μαρκησίου... Σεβερὰκ Δεσυνῆ. Αὐτὸ θὰ ἦχῃ καλῶς!...

— Ἐστὲ βέβαιος ὅτι ὁ Πέτρος δὲν θὰ προσπαθήσῃ νὰ λάβῃ οὕτε ὄνομα, οὕτε τίτλον, εἶπεν ὁ Φροσσάρ. Ζῶμεν ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν τὰ ὀνόματα ἔχουσι τὴν ἀξίαν των διὰ τῶν ἀνθρώπων ὅστινες φέρουσιν αὐτά... Τί ἐστὶ εἰς Montmorency περιοριζόμενος νὰ συνεχίξῃ τὸ ὄνομα τῶν πάππων του; Δὲν εἶναι κάλλιον νὰ λέγηται κύριος ἀδιάφορος τίς, καὶ νὰ δοξάζῃ δι' ἰδίων πράξεων ἑαυτὸν, ἢ νὰ φέρῃ ὄνομα δάνειον, ὡς πολλοὶ φέρουσι μεμισθωμένην βελαδαν; Πρέπει νὰ ἔχῃ τις μικρὰν δόσιν φιλοτιμίας ταῦτα πράττων! Καὶ ἡ δεσποινὶς Δεσυνῆ δὲν θὰ λυπηθῇται καλουμένη κυρία Σεβερὰκ, μάλιστα ὅτε ὁ σύζυγός της διοικεῖ σῶμα στρατοῦ.

Ἄλλ' ὡστε πάντες εἶχον προἰδῆ τὴν ἔνωσιν ταύτην, ἧς ἕκαστος ἐξῆρε τὰ πλεονεκτήματα.

Ἄλλ' ἡ Σάρρα ὤφειλε ν' ἀκούσῃ πάσας ταύτας τὰς τετριμμένας ὀμιλίας, νὰ ἐπιδοκιμάξῃ διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ νὰ φαίνεται χαίρουσα, ἐνθ' ἀκατεβρόσκητο ὑπ' ἀνεκφράστου ὀδύνης.

Ἄλλ' ἡ κοινὴ γνώμη, ἀντιπροσωπευθεῖσα ὑπὸ τεσσάρων πέντε ἀδιαφόρων καὶ φλυαρῶν τῶν ἀποτελούντων συνήθως τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς, ἐκνήρτυετο ὑπὲρ τοῦ ὑμεναίου τούτου.

Πάντες οί ἄλλοι, οί παραδεχόμενοι τὰ γεγονότα τετελεσμένα, ὤφειλον ν' ἀσπασθῶσι τὴν γνώμην ταύτην.

Τίς ἠδύνατο πλέον, ἢ εἶχε δικαίωμα νὰ ἐπικρίνῃ ταύτην τὴν ἔνωσιν; Τοιαύτη εἶναι ἡ κοινωνία.

Ἐπειτα ἡ Λευκὴ ἦτο ἡ ἀθώοτης, ἡ ἀρετὴ, ἡ Σάρρα ἡ πτώσις, τὸ ἔγκλημα. Μεταξὺ τῆς μὲν καὶ τῆς δὲ δὲν ὑπῆρχε δυνατὸς δισταγμός.

Ὅθεν πάντα ὅσα ἐμελλε ν' ἀκούσῃ, νὰ ἴδῃ ὁ Πέτρος, ἦσαν εὐνοϊκὰ τῇ Λευκῇ καὶ δυσμενῆ τῇ Σάρρα. Συναυλία ἐγκωμίων ὑψούτο ἤδη περὶ τὴν νεάνίδα, καὶ ἔκαστος αἶνος ὑπὲρ αὐτῆς ἀναπεμπόμενος, ὤφειλε νὰ σύρῃ ὀπισθὲν τοῦ μομφῆν κατὰ τῆς γυναικὸς ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Σεβεράκ.

Ἡ μνηστὴ παρίστατο ἐστεμμένη δι' ὄλων τῶν χαρίτων. Κεκοσμημένη δι' ὄλων τῶν θελημάτων.

Ἡ ἐρωμένη θὰ ἐφαίνετο ἐνοχλητικὴ, διότι ἡγάπα ἐμμανῶς, τὸν ἐραστὴν τῆς, βδελυρά, διότι ἐπροσωποποιεῖ τὴν τύψιν τοῦ συνειδότητος.

Μεθ' ὅλα ὅμως ταῦτα τὰ μειονεκτήματα, δι' ὧν ἐξήγει τὴν θέσιν τῆς, ἡ Σάρρα ἀπεφάσισε νὰ ἐμμεῖνῃ, ν' ἀντιστῆ.

Ἡ Λευκὴ ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια μετ' ἐρασμίας εὐαρεσκείας. Εἰς τὸ πρόγευμα ἡ Σάρρα ἐδείχθη πως φαιδρότερα.

Πάντες ἐνόμισαν ὅτι ἡ τῆς Λευκῆς εὐτυχία προὔξενε τόσῃ ἀγαλλίασιν τῇ κομῆσῃ, ὥστε ἡ χαρὰ ἐξεχειλίζε τῶν χειλέων καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

Οὐδεὶς ἐκτὸς τοῦ Φροσσάρ ἐμάντευσε τὸν φλέγοντα τὴν νεαρὰν γυναῖκα πυρετόν, ὅστις μετέδιδε τὴν φλόγα ἐκείνην εἰς τοὺς λόγους τῆς καὶ τὰς λάμψεις εἰς τὰ βλέμματά τῆς.

Διὰ τοὺς γνόστους τῆς σκηνῆς ἐκείνης ἡ Σάρρα ὑπῆρξεν ἀξιοθαύμαστος. Ὑπεστήριξε τὴν ἀνισον πάλιν, ἦν αὐτὴ αὐτὴ ἐδημιούργησε, μετ' ἀνδρείας ὑπερανθρώπου.

Ὑπὸ τὴν φαινομένην φαιδρότητα αὐτῆς ἐκρύπτετο φρικώδης ἀνυπομονησία. Ἀνέμενε τὸν Σεβεράκ.

Ἡλπιζε ν' ἀνακαλύψῃ ἐπὶ τῆς μορφῆς του τὰ ἔχνη ταραχῆς καὶ ἀγωνίας, ὅμοια ἐκείνοις, ἀ αὐτὴ ὑφίστατο. Προσποιομένη δὲ πάντοτε, ἐξεπλήρου τὰ καθήκοντα αὐτῆς ὡς οἰκοδεσποίνης μετ' ἀπαρμιλλοῦ ζωηρότητος.

Ὁ κόμης, γοητευμένος, προσῆλθεν αὐτῇ.

— Τί ἔχετε λοιπόν, προσφιλῆς μοι; τὴν ἠρώτησεν, εὐδαίμων βλέπων αὐτὴν τόσῃ ἐρασμίαν.

— Ἐγώ; εἶπε, ἀλλ' εἶμαι λίαν εὐθυμος, ὡς ὑμεῖς καὶ πάντες οἱ ἄλλοι.

Ὁ κόμης ἐσκέφθη ὅτι κακῶς ἔπραξε νὰ ὑποπτεύσῃ τὴν ἀξιολάτρευτον ταύτην γυναῖκα, ἔχουσαν ἀληθῶς τόσῃ ἀγαθὴν καρδίαν.

Ἄλλ' ὁ φλύαρος ἐκεῖνος Μερλώ, διὰ τῶν παραδόξων ἰδεῶν του, τῷ διέστρεψε τὸν νοῦν. Δὲν θὰ τὸν ἀκούσῃ πλέον, διότι εἶναι ἀνάξιον αὐτοῦ νὰ ὑποπέσῃ εἰς τοιαύτην πλάνην!

Ὁ Σεβεράκ ἀφίκετο περὶ τὰς πέντε ὥρας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Φροσσάρ, ὅστις προβλέπων τὴν ἀνησυχίαν τοῦ φίλου του, διενόηθη νὰ ὑπάγῃ εἰς ὑπάντησίν του.

Ὅ,τι μᾶλλον ἐφοβεῖτο ὁ Πέτρος δὲν ἦτο μὴ εὐρεθῆ ἀπέναντι τῆς Σάρρας ἢ τοῦ κόμητος, ἀλλὰ μὴ φανῆ ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Λευκῆς.

Ἀνῆλθε διὰ τρέμοντος βήματος τὴν κλίμακα καὶ λίαν συγκεκινημένος προὔχωρσε.

— Ἄ! καλῶς τον! καλῶς τον! ἔψαλλεν ὁ Πομπεράν· κύριοι καὶ κυρίαι, ἔπρεπε νὰ παρασκευασθῇ χορός, ὅπως ὑποδεχθῶμεν τὸν μνηστῆρα ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις.

— Χαῖρε, εὐδαίμων ἄνθρωπε! ἀνέκραξε μετ' ἐμφάσεως ὁ La Livinier. Θριαμβεῦται πανταχοῦ! Ἐν πολέμῳ καὶ ἔρωτι.

— Καλημέρα, προσφιλῆς μοι τέκνον, εἶπε περιπαθῶς ὁ κόμης λαμβάνων τὴν χεῖρα, ἦν ὁ Πέτρος ὄρεγεν αὐτῷ μετ' ἀλγούσης καρδίας, καί, λίαν συγκεκινημένος:

— Ἡ οἰκία αὕτη εἶναι ἤδη διττῶς ὑμετέρα, προσέθηκε.

— Δὲν εἶναι ἐδῶ! εἶπε κρυφίως εἰς τὸ οὖς τοῦ φίλου του ὁ Φροσσάρ.

Ὁ Σεβεράκ ἔριψεν ἐν βλέμμα περὶ αὐτόν, καὶ πράγματι δὲν εἶδε τὴν Λευκὴν.

Ἀνέπνευσε.

Μόνῃ ἡ Σάρρα, ὀρθία, μ' ἐσταυρωμένους τοὺς βραχίονας, ἐν ἀποφασιστικῇ στάσει, τὸν ἀνέμενε.

Προσέκλινε πρὸ αὐτῆς. Αὕτη τὸν ἐθεώρησεν ἡσύχως καὶ διὰ φωνῆς ἡρέμου:

— Αἱ λοιπόν! κύριε Σεβεράκ, εἶπεν, εἶδετε ὠραῖα ὄνειρα, ὑμεῖς;

Τὸ προσεκτικὸν οὖς τοῦ νεανίου διέκρινε τὴν μόλις ἐπαισθητὴν ἐπιχρωσίν, ἦν ἡ Σάρρα ἔβαλεν εἰς τὸν τονισμόν τοῦ ὑμῆς.

Ἐνόησεν ὅτι ἡ νεαρὰ γυνὴ τὸν ἠρώτα:

— Ὑπεφέρατε ὡς ἐγώ.

Ἐκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔμεινε σιωπηρός. Ὁ Φροσσάρ, προσέχων εἰς πᾶν τὸ συμβαῖνον, ἐπλησίασε τὸν Πέτρον.

— Ἡ Δεσποίνης Δεσυνὴ ἦτο ἐδῶ πρὸ στιγμῆς, εἶπεν ὑψηλοφώνως, ὥσει ἀπεκρίνατο εἰς ἐρώτησίν τινα τοῦ Σεβεράκ.

— Ἄλλ' ὑπῆγε νὰ ἐνδυσθῇ διὰ τὸ γεῦμα, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ.

Καὶ ὁ Φροσσάρ, λαβὼν αὐτόν ἐκ τοῦ βραχίονος, ἔστη εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ ἐξώστου.

Πάραυτα ἡ Σάρρα ἦλθε πρὸς αὐτούς, καὶ δέκα βήματα μακρὰν τοῦ κόμητος, ὅστις διελέγετο μετὰ τῆς Smorden:

— Μείνατε, κύριε Φροσσάρ, εἶπεν εἰς τὸν νέον θέλοντα ν' ἀπομακρυνθῇ. Δύνασθε ν' ἀκούσῃτε ὅ,τι μέλλω νὰ εἶπω· ἡ παρουσία σας ἄλλως μοι εἶναι ἀναγκαῖα, διότι θ' ἀποτρέψῃ ὑπονοίας.

[Ἐπειτα συνέχεια].

Ι. Π. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Συन्दρομηταὶ ἐγγράφονται· εἰς τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα» κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν. Φύλλα προηγούμενα εὐρίσκονται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ ἡμῶν, εἰς πάντα τὰ Ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, καὶ τοῖς κ.κ. Ἀνταποκριταῖς ἡμῶν.

ΔΙ' ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΑΣ

ὡς κάλλιστον καὶ εὐθηνότατον ἀπ' ὅλα τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα συνιστῶμεν τὸ ἐξαιρετικῶς καλλιτεχνικὸν καὶ μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδος του, διὰ τὴν ποικιλίαν, τὴν χάριν καὶ πρωτοτυπίαν του, τὸ ποικτικὸν δῶρον τοῦ κ. Ι. Τσακασιάνου. Τόμος κομψός, καλλιτυπώτατος, ζηλευτός, ἐκ 312 μωσχοβολισμένων σελίδων, μετὰ πλουσιωτάτου ἐξωφύλλου, δυνάμενος νὰ φέρῃ τέρψιν καὶ στολισμὸν ὅπου καὶ ἂν εὐρεθῆ, ἀποκτᾶται ἀντὶ **δρ. 1.50**, καὶ χρυσόδετος ἀντὶ **δρ. 2**, προστιθεμένων διὰ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις λεπτ. 25 διὰ ταχυδρομικά. Ἐν αὐτῷ μεταξὺ τῶν 145 εὐτραπέλων καὶ σοβαρῶν ἀσμάτων του, εἰς τὰ πολυχαριτωμένα τραγουδάκια τῆς κιθάρας ἀπαντᾶ κανεὶς καὶ τὰ δημοτικώτατα ἤδη καταστάνα:

• Ἄχ, πῶς ἔμορφες κι' ἀλλάξεις τὴν καρδίαν σου,
• Γιατί ποῦθι καὶ κλαίω νὰ μάθῃς μ' ἐρωτᾷς;

• Ἄχ, γιατί νὰ σ' ἀγαπήσω,

• Θυμήσου, ἀσπλαχνη, τὸν ἔρωτά μου,

• Ρίχνω ἐπάνω σου ἓνα βλέμμα 'ποῦ ἡ ψυχὴ μου
(ἐπιθυμεῖ,

• Τῆς γῆς τὰ πλάσματα ἀποσταμένα, στοῦ ὕπνου
(γέρνουνε τὴν ἀγκαλιά,

• Μία μόνον ποθῶ καὶ λατρεύω 'ποῦ τὸν κόσμο στο-
(λίξει ἡ μορφή τῆς,

• Εἰς τὸ γιὰδὸ ἐκαθόμουνα προχθὲς τὸ μεσημέρι,
• Τῆς ταλαίπωρης ψυχῆς μου τραγουδῶ τὸ μυστικόν,

• Ἄχ, καὶ γιατί νὰ μὴ μπορῶ, ἀφρόπλαστε φο-
(νῆα μου,

καὶ τόσα ἄλλα, μετὰ τὰ ὁποῖα, βοσκοπούλαις καὶ μοδιτρούλαις, ἢ δεσποινῆς τοῦ σαλονιοῦ καὶ ὁ νυχτοτραγουδιστῆς τῆς κιθάρας, χρόνια τώρα γλυκονουρίζουν τῆς καρδύλας τους τὰ πάθη. Δι' αὐτὸ ἀπ' ὅλα τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα συνιστῶμεν τὰ ποιήματα τοῦ κ. Τσακασιάνου

ΔΙ' ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΑΣ!

ΚΟΜΨΟΤΑΤΟΙ

ΚΑΙ

ΕΥΘΗΝΟΤΑΤΟΙ

ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΑΙ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς «ΚΟΡΙΝΘΗΣ»

Ὁδὸς Πραστέιου ἀρ. 10.